

# Avaluació final externa del projecte **Defensem la sostenibilitat de la vida! Defensores de DDHH promovent alternatives ecosocials davant les crisis interconnectades**

## Associació Entrepobles i Calala Fondo de Mujeres

24 d'abril de 2024



Equip format per:

Leire López Delgado- Inma Gisbert Civera- Neus Fàbregas Santana



Els continguts, conclusions i opinions descrites per l'entitat externa responsable de l'informe no corresponen necessàriament a les d'Entrepobles, l'ODESC i l'ACCD.

## ABREVIATURES

|      |   |
|------|---|
| ACCD | Agència Catalana de Cooperació per al desenvolupament             |
| ACTE | Assemblea Catalana per la Transició Ecosocial                     |
| DDHH | Drets Humans  |
| EpD  | Educació per al desenvolupament                                   |
| IMD  | Iniciativa Mesamericana de Mujeres Defensoras de Derechos Humanos |
| OE   | Objectiu específic  |
| OG   | Objectiu general  |
| ONGD | Organització no governamental per al desenvolupament              |
| TDR  | Termes de referència  |
| XJC  | Xarxa per la Justícia Climàtica                                   |

# ÍNDEX

|   |    |
|---|----|
| RESUM EXECUTIU .....  | 3  |
| 1. INTRODUCCIÓ .....  | 6  |
| 1.1. Objectius de l'avaluació .....   | 7  |
| 1.2. Breu descripció de l'objecte d'avaluació .....   | 7  |
| 1.3. Enfocament metodològic.....  | 10 |
| 1.4. Enfocaments transversals .....   | 11 |
| 1.5. Principis orientadors .....  | 11 |
| 1.6. Comissió de Seguiment de l'avaluació.....  | 12 |
| 1.7. Agents involucrats en procés avaluatiu i tècniques implementades.....  | 12 |
| 1.8. Condicionants i limitacions .....  | 13 |
| 2. ACTUACIONS EVALUADES I CONTEXT .....   | 14 |
| 3. ANÀLISI I AVALUACIÓ DEL PROJECTE .....   | 15 |
| 3.1. Disseny .....  | 15 |
| 3.1.1. Pertinença i rellevància .....   | 15 |
| 3.1.2. Coherència.....  | 16 |
| 3.2. Procés.....  | 17 |
| 3.2.1. Eficiència .....   | 17 |
| 3.2.2. Coordinació.....   | 18 |
| 3.2.3. Participació .....   | 19 |
| 3.3. Resultats.....   | 19 |
| 3.3.1. Transformació i Eficàcia .....   | 19 |
| 3.3.2. Sostenibilitat .....   | 25 |
| 3.3.3. Impacte .....  | 25 |
| 4. CONCLUSIONS, RECOMANACIONS I EINES DE SISTEMATITZACIÓ<br>D'APRENTATGES PER A LA MILLORA I APROFITAMENT EN FUTURES<br>INTERVENCIIONS..... | 27 |
| 4.1. Conclusions .....  | 27 |
| 4.1.1. Disseny.....   | 27 |
| 4.1.2. Processos.....   | 27 |
| 4.1.3. Resultats .....  | 28 |
| 4.2. Recomanacions i eines de sistematització d'aprenentatges.....  | 29 |
| ANNEXOS.....  | 30 |
| Termes de referència .....  | 30 |
| Inventari de fonts consultades .....  | 31 |

## RESUM EXECUTIU

El projecte "Defensem la sostenibilitat de la vida! Defensores de DDHH promovent alternatives ecosocials davant les crisis interconnectades" ha estat una aposta conjunta d'Entrepobles i Calala per contribuir a la defensa i garantia de drets de defensores de DDHH. El projecte ha contribuït a promoure espais d'aprenentatge, protecció i articulació entre defensores de DDHH i la ciutadania organitzada a Catalunya connectada amb el Sud Global, a través d'eines d'incidència comunicativa, política i social que permetin visibilitzar, denunciar i confrontar les causes de la criminalització a defensores des d'una perspectiva feminista i antiracista, i construir alternatives ecosocials per a la sostenibilitat de la vida davant les crisis post-pandèmiques.

El procés d'avaluació s'ha orientat des d'una aproximació sistèmica en la qual s'han tingut en compte les interaccions entre les dimensions de disseny, processos i resultats per explicar els canvis i, de manera col·lectiva i consensuada, els diferents elements de la intervenció que han afavorit o dificultant la consecució del projecte.

Els objectius de l'avaluació han sigut:

1. Valorar tant el disseny com l'execució del projecte i els seus resultats en relació amb el plantejament inicial, objectius i evolució incloent l'anàlisi de: (1) en quina mesura les activitats previstes per aconseguir els resultats han estat les més adients (pertinença, rellevància i coherència), (2) els indicadors previstos i les fonts de verificació, tenint en compte especialment l'enfocament de DDHH i gènere (enfocaments transversals), dels mateixos per tal de valorar si han permès fer un bon seguiment dels resultats a assolir, (3) com s'ha fet front a obstacles o adversitats i gestionat reajustaments en el sí del procés enfocats a l'assoliment de resultats (eficiència, participació, coordinació) i, (4) quins efectes positius inesperats de valor afegit (d'aprenentatges, resultats o impactes) (eficàcia i impacte) s'han generat més enllà dels plantejaments inicials i períodes d'execució.
2. Analitzar i extreure elements de reflexió i aprenentatge (transformació) en una doble direcció: en primer lloc, sobre els objectius assolits i resultats plantejats en relació a la identificació i formulació del projecte, fins i mitjans; i en segon lloc, sobre les propostes de millora observades per multiplicar impactes a present o futur de continuïtat de les activitats i productes ja realitzats.

El procés d'avaluació ha tret les següents conclusions:

En relació amb el **disseny**:

- El treball és pertinent respecte a l'anàlisi de context realitzat per totes dues entitats sobre les febleses i amenaces de les defensores de drets i els espais de construcció d'alternatives ecosocials, i respon als aprenentatges obtinguts d'intervencions anteriors i el treball amb les seves sòcies del Sud Global.
- La implementació de la intervenció s'ha anat adaptant a les necessitats i els canvis de context que s'han anat desenvolupant durant la seva execució, sent que ha estat flexible i ha sabut adaptar-se a noves situacions i espais en construcció.

- El projecte és complex en la seva lògica en la qual incorpora una àmplia quantitat d'activitats i indicadors per a una intervenció inicialment prevista de 18 mesos, que finalment s'ha completat en 21 mesos. Aquest aspecte s'uneix a més, a la dificultat per a donar-li seguiment i poder comptar amb un sistema àgil de monitoratge.
- El projecte incorpora les 4 dimensions de la EpD i mostra una àmplia coherència amb el Pla Director de l'ACCD. No obstant això, s'ha conformat més com una suma d'accions, sota els resultats esperats, perdent coherència entre elles per a la consecució d'aquests.

En relació amb els **processos**:

- Els mecanismes de coordinació han resultat àgils i molt útils per a totes dues entitats, encara que han recaigut principalment en la persona responsable del projecte. A nivell extern amb la resta de les entitats i espais s'ha exercit una coordinació molt respectuosa en la qual s'ha posat en el centre les necessitats i l'enfortiment de cada espai, la qual cosa ha resultat molt positiu, però ha suposat un repte en l'adaptació dels temps i accions del projecte.
- La incorporació de múltiples activitats a realitzar en diferents espais i amb diversos agents ha suposat una gran càrrega per a les entitats responsables del projecte que, si bé han aconseguit implementar-les, les cures de l'equip s'han vist minvats.
- El seguiment del projecte s'ha dut a terme per les dues tècniques responsables que han compartit les accions que cada entitat ha coordinat. Encara que es valora de manera molt positiva, la sobrecàrrega d'activitats amb diverses agents no ha permès promoure espais de seguiment d'acords i d'identificació d'aprenentatges en el qual participessin altres agents i les entitats responsables del projecte.
- La utilització o reutilització tant de documents generats en el projecte com d'uns altres en altres projectes o contextos per a la consecució d'activitats i resultats ha augmentat l'eficiència del projecte.

En relació amb els **resultats**:

- El projecte ha contribuït a enfortir espais col·lectius per a la incidència política i comunicativa, posar a l'agenda política i social a les defensores de drets humans, proporcionar eines de protecció feminista i antiracista i a promoure espais de diàlegs i articulacions feministes Nord – Sud i a construir alternatives ecosocials per a la sostenibilitat de la vida.
- La mirada feminista ha estat incorporada a tots els processos posant al centre a les dones i les cures, encara que també ha visibilitzat la mancança per avançar en aquesta mirada tant de l'equip tècnic en la execució del projecte, com als espais, accions puntuals i actes. Amb aquesta incorporació s'ha aprofundit en la reflexió i indagació per a continuar en la transformació de discursos, persones visibles, estructures dels espais i eines de treball.
- L'ampli coneixement del context de les dues entitats abans i després del projecte i la implicació de les col·lectives generen que els espais i eines generades puguin mantenir-se en el temps a partir dels processos impulsats.
- Els agents, xarxes i participants de totes les activitats informades expressen la seva satisfacció per l'impuls que ha generat el projecte en ells i, en alguns casos, per

l'oportunitat en la qual es trobaven processos externs, com el cas del Govern català i la creació del Centre d'empreses i Drets humans, com els casos de Repsol i Yasunidos.

- La manera de treballar en xarxa, de manera participada i posant en el centre les necessitats i prioritats dels espais col·lectius, l'alineament del projecte amb estratègies més àmplies de totes dues organitzacions i la implicació de les col·lectives catalanes en la visibilització de la situació en Centreamèrica i la denúncia a la vulneració dels drets humans, ha contribuït a la defensa i garantia de drets de defensores de Drets Humans.

De manera general **es recomana** per a pròxims processos les següents pràctiques:

1. Seleccionar processos sobre els quals elaborar les sistematitzacions com a eina d'aprenentatge per a compartir amb les entitats i col·lectives participants.
2. Establir un menor nombre d'indicadors que permetin mesurar els canvis esperats en els resultats. Es recomana concretar un sistema de seguiment que inclogui indicadors SMART (específics, mesurables, assolibles, realistes i de durada limitada) i que permeti anar observant avanços, recollir els canvis generats i identificar resistències i aprenentatges.
3. Concretar espais de coordinació interna, i amb els agents, per a planificar i posteriorment avaluar de manera conjunta els processos iniciats i acords assolits.
4. Continuar aprofundint en la mirada feminista com a entitats que la tenen com a eix central, en els següents projectes i espais col·lectius per aconseguir un enfocament real de cures feministes i antiracisme.
5. Focalitzar els resultats en un menor nombre d'activitats i públic destinatari més concret que permeti generar un procés més llarg i amb més impacte i transformació.

## 1. INTRODUCCIÓ

A continuació, es presenta l'informe final extern de l'avaluació del projecte "Defensem la sostenibilitat de la vida! Defensores de DDHH promovent alternatives ecosocials davant les crisis interconnectades".

El projecte ha estat implementat per l'Associació Entrepobles i Calala Fondo de Mujeres, subvencionat per l'ACCD a través de la convocatòria de subvencions a projectes d'educació per al desenvolupament de l'any 2021.

|   |   |
|---|---|
| <i>Títol de la intervenció</i>          | Defensem la sostenibilitat de la vida! Defensores de DDHH promovent alternatives ecosocials davant les crisis interconnectades                                      |
| <i>Entitats</i>                         | Entitat sol·licitant: Entrepobles<br>Entitat agrupada: Calala   |
| <i>Principal cofinançador</i>           | Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya, Convocatòria de projectes 2021  |
| <i>Abast geogràfic</i>                  | Catalunya   |
| <i>Abast temporal</i>                   | Període d'execució inicialment aprovat:<br>1 de març 2022 – 31 d'agost 2023<br>Període d'execució final (inclosa pròrroga):<br>1 de març 2022 – 30 de novembre 2023 |
| <i>Subvenció ACCD</i>                   | 349.906€  |
| <i>Tipus d'avaluació</i>                | Final, externa, formativa, sumativa i criterial   |
| <i>Període de l'avaluació</i>           | De 30 de gener fins al 30 d'abril de 2024.  |
| <i>Equip Evaluador</i>                  | SANART – el arte de hacer salud.<br>Equip: Inma Gisbert Civera, Leire López Delgado i Neus Fàbregas Santana   |
| <i>Pressupost global de l'avaluació</i> | 10.500 euros  |

L'objectiu principal d'aquest informe és donar a conèixer els principals abastos, conclusions i recomanacions extretes del procés d'avaluació, que s'ha dut a terme entre els mesos de gener a abril de 2024. Es pretén amb aquest document comptar amb una eina de treball que sigui útil per a les organitzacions i permeti plantejar alguns aspectes de millora i aprenentatge.

L'informe es divideix en quatre capítols principals; en aquest primer s'expliquen els antecedents, objectius de l'avaluació, descripció del projecte, enfocament metodològic, enfocament transversals, les tècniques i agents; i condicionants i limitacions. Al segon capítol es presenta les actuacions avaluades, context; plantejament inicial i evolució. Al tercer capítol recull l'anàlisi i avaluació del projecte sobre la base de les dimensions i criteris establerts de anàlisi. Finalment, al quart capítol es proposen una sèrie de conclusions, recomanacions i eines de sistematització d'aprenentatges per a la millora i aprofitament en futures intervencions. A més, es recull a l'apartat de annex, els termes de referència i l'inventari de les fonts consultades.

### 1.1. Objectius de l'avaluació

Els objectius de l'avaluació recollits als TDR i assumits per l'equip avaluador ha sigut:

1. Valorar tant el **disseny com l'execució del projecte** i els seus resultats en relació amb el plantejament inicial, objectius i evolució aprovada per l'ACCD. En aquest sentit, aquest àmbit inclou quatre dimensions o qüestions d'anàlisi: en primer lloc, en quina mesura les **activitats previstes per aconseguir els resultats han estat les més adients (pertinença, rellevància i coherència)**. En segon lloc, analitzar els indicadors previstos i les fonts de verificació, tenint en compte especialment **l'enfocament de DDHH i gènere (enfocaments transversals)**, dels mateixos per tal de valorar si han permès fer un bon seguiment dels resultats a assolir. En tercer lloc, **com s'ha fet front a obstacles o adversitats i gestionat reajustaments en el sí del procés enfocats a l'assoliment de resultats (eficiència, participació, coordinació)**. I en quart lloc, quins **efectes positius inesperats de valor afegit (d'aprenentatges, resultats o impactes) (eficàcia i impacte)** s'han generat més enllà dels plantejaments inicials i períodes d'execució.
2. Analitzar i extreure **elements de reflexió i aprenentatge (transformació)** en una doble direcció: en primer lloc, sobre els objectius assolits i resultats plantejats en relació a la identificació i formulació del projecte, fins i mitjans; i en segon lloc, sobre les propostes de millora observades per multiplicar impactes a present o futur de continuïtat de les activitats i productes ja realitzats.

### 1.2. Breu descripció de l'objecte d'avaluació

Amb aquest projecte, des d'Entrepobles i Calala volien oferir alternatives ecosocials per a la sostenibilitat de la vida davant les crisis interconnectades post-pandèmiques, contribuint a la defensa i garantia de drets de defensores de DDHH, a través de la promoció de l'exercici segur de la seva labor i d'una ciutadania conscient i mobilitzada davant la interrelació de les crisis globals-locales.

En concret, volien promoure espais d'aprenentatge, protecció i articulació entre defensores de DDHH i la ciutadania organitzada a Catalunya connectada amb el Sud Global, a través d'eines d'incidència comunicativa, política i social que permetin visibilitzar, denunciar i confrontar les causes de la criminalització a defensores des d'una perspectiva feminista i antiracista, i construir alternatives ecosocials per a la sostenibilitat de la vida davant les crisis post-pandèmiques.

**L'objectiu general** ha sigut: Contribuir a la defensa i garantia de drets de defensores de DDHH, a través de la promoció de l'exercici segur de la seva labor i d'una ciutadania conscient i mobilitzada davant la interrelació de les crisis globals-locales.

**L'objectiu específic** ha sigut: Promoure espais d'aprenentatge, protecció i articulació entre defensores de DDHH i la ciutadania organitzada a Catalunya connectada amb el Sud Global, a través d'eines d'incidència comunicativa, política i social que permetin visibilitzar, denunciar i confrontar les causes de la criminalització a defensores des d'una perspectiva feminista i antiracista, i construir alternatives ecosocials per a la sostenibilitat de la vida davant les crisis post-pandèmiques.



I els **resultats, activitats i subactivitats** han estat els següents:

|  |   |
|--|---|
| <b>R1. Proporcionades eines integrals de protecció feminista i antiracista, a defensores de DDHH i organitzacions que les acompanyen, que donin resposta a la multiplicitat de violències accentuades per la pandèmia.</b>   |   |
| <b>Activitats i subactivitats</b>  | A1.1 Creació d'espais de cures i estratègies d'autodefensa feminista a nivell psicològic, físic, legal i digital, amb èmfasi en l'augment de les violències arran de la pandèmia, per a les defensores de DDHH. |
|  | A1.2 Abordatge d'eventuals violències masclistes i elaboració i socialització de proposta d'inclusió de la perspectiva antiracista en el marc dels programes catalans de protecció i acollida a defensores.     |
|  | A1.2.1 Elaboració i socialització del protocol d'abordatge a violències masclistes en el marc dels programes d'acollida a defensores.   |
|  | A1.2.2 Diagnòstic i reflexió conjunta sobre decolonialitat i antiracisme en els programes d'acollida a defensores.  |
|  | A1.3. Tallers formatius sobre incidència política i activismes: proporcionant estratègies col·lectives per donar resposta a les vulneracions de drets amb impactes al Sud Global.                               |
| <b>R2. Creats i enfortits, des d'una mirada feminista, espais col·lectius per a la incidència política i comunicativa, que posin a l'agenda política i social a les defensores de drets humans, confrontant les causes de les vulneracions de drets que les travessen.</b> |   |
| <b>Activitats i subactivitats</b>  | A.2.1. Organització, coordinació i participació activa en diferents campanyes d'incidència social, comunicativa i política sobre les causes de criminalització de les defensores de DDHH al Sud Global.         |
|  | A.2.1.1. Grup d'empreses i DDHH de LaFede: incidència comunicativa sobre la vulneració de DDHH de les empreses catalanes al Sud Global  |
|  | A.2.1.2. <i>Xarxa Teixint Resistències</i> : enfortint i dinamitzant l'espai de coordinació i treball col·lectiu d'ONGD, de DDHH, de solidaritat i feministes a Catalunya.                                      |
|  | A.2.1.3. Centro de los Pueblos- conformant i estructurant la xarxa: assessoria d'inspecció inicial i formació.  |
|  | A.2.1.4. Xarxa EU-LAT: incidència política a nivell europeu sobre les mesures de defensores de DDHH al Sud Global amb l'assessorament i acompanyament de la xarxa.  |
|  | A.2.2. Activistes per la vida: producció i elaboració d'una campanya d'incidència educativa, social i política  |
|  | A.2.2.1. Acompanyament polític i social a Activistes per la Vida - els casos de   |

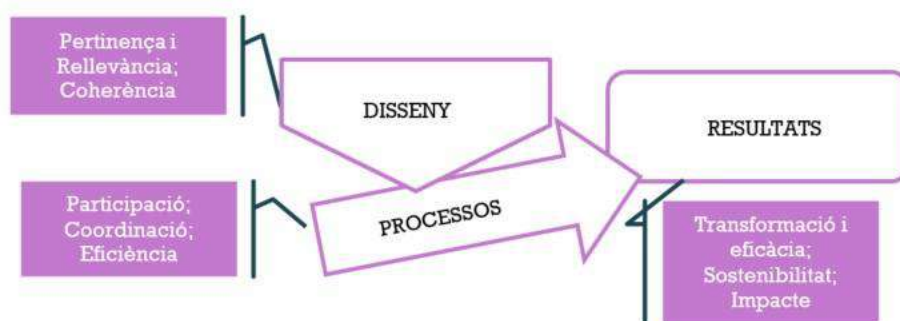
|   |  |
|---|--|
|   | Madreselva (Guatemala), el COPINH (Hondures) i el Espinar (Perú).  |
|   | A.2.2.2. Activistes per la Vida - actuació educativa vinculada als materials realitzats arrel de la exposició fotogràfica Activistes per la Vida, del fotoperiodista Gervasio Sánchez.   |
|   | A.2.3. Creació d'aprenentatges, a través de tallers, espais formatius i intercanvi amb periodistes, per a noves narratives comunicatives que ressaltin el paper de les defensores de DDHH i les causes de les vulneracions de drets globals i incrementin l'impacte social, mediàtic i polític a nivell local. |
|   | A.2.3.1. Diagnòstic i anàlisi de les narratives i els missatges comunicatius sobre defensores i espai formatiu a entitats i la IMD   |
|   | A.2.3.2. Espai de formació: Portaveu per a medis de comunicació - com implementar noves narratives i eines comunicatives.  |
|   | A.2.3.3. Elaboració i implementació d'una estratègia de posicionament a Catalunya i l'Estat espanyol per part de la IMD sobre la situació de les defensores de DDHH i les crisis globals-locales interconnectades  |
|   | A.2.3.4. Espai (taller) híbrid de creació de noves narratives  |
|   | A.2.3.5. Implementació d'una Editatona per a la major visibilització de les defensores de DDHH a l'espai virtual   |
|   | A.2.4. Accions comunicatives i de sensibilització per el posicionament de la problemàtica de les defensores de DDHH des de la perspectiva de les cures i els ecofeminismes que donin resposta a les crisis superposades post-pandèmiques.  |
|   | A.2.4.1. Campanya digital comunicativa per enfortir el canvi de narratives que visibilitzin el paper en la defensa dels DDHH de les defensores.  |
|   | A.2.4.2. Posicionament en els mitjans de comunicació massius: Perquè les vulneracions de DDHH de les defensores al Sud Global es problema nostre.  |
| <b>R3. Generats espais de diàleg i articulació feministes Nord-Sud per a aprendre de les experiències de defensores llatinoamericanes i construir alternatives ecosocials per a la sostenibilitat de la vida davant les crisis superposades que ha visibilitzat la pandèmia</b> |  |
| <b>Activitats i subactivitats</b>   | A.3.1. Grup de treball i realització d'un procés de construcció per l'intercanvi i diàleg entre el Nord Global i Sud Global entorn a les alternatives ecosocials amb una mirada feminista.   |
|   | A.3.2. Espais de cura col·lectiva, reflexió i intercanvi construïts des dels aprenentatges de les dones defensores amb les dones joves organitzades per a generar alternatives de vida ecosocial des d'una perspectiva feminista.  |

### 1.3. Enfocament metodològic

S'ha orientat el procés d'avaluació des d'una **aproximació sistèmica** (Ligero<sup>1</sup>, 2011) en la qual s'han tingut en compte les interaccions entre les dimensions de la intervenció a l'hora d'explicar el grau de resultats aconseguits i s'han identificat, de manera col·lectiva i consensuada, els diferents elements de la intervenció que han afavorit o dificultant la consecució del projecte. Amb això s'ha buscat avaluar no solament l'assoliment dels resultats, sinó també identificar els mecanismes causals que estan conduint a ells: "el propòsit de l'avaluació dirigida per la teoria (de programa)<sup>2</sup> no és només valorar si la intervenció funciona o no, sinó també com i per què ho fa" (Chen<sup>3</sup>, 2012:17).

Així mateix, l'equip d'avaluació analitza els criteris d'avaluació a partir de dimensions d'anàlisi des d'una comprensió holística del projecte en totes les seves dimensions: disseny, processos i resultats, analitzant l'avanç dels resultats previstos i indagant en les relacions causals que s'estableixen entre tots els nivells de la matriu d'intervenció.

Finalment, i amb la finalitat de donar resposta als TdR, els **criteris d'avaluació** proposats s'han incorporat en cadascuna de les **dimensions d'anàlisi**, incorporant la coordinació per executar el projecte entre dos entitats, tal com es detalla a continuació:



Gràfic 1. Perspectiva sistèmica del programa

Font: Elaboració pròpia, a partir de Ligero Lasa J.A. (2009)<sup>4</sup> i els TdR

<sup>1</sup> Ligero Lasa, J. A. (2011). Dos métodos de evaluación: criterios y teoría del programa. Documento de trabajo, (15).

<sup>2</sup> El terme "teoria del programa" està relacionat amb la descripció de la seqüència d'esdeveniments que generen canvis i les condicions en les aquests es produeixen.

<sup>3</sup> Chen, Huey T (2012). "Theory-driven evaluation: Conceptual framework, application and advancement", in: Rainer Strobl, Olaf Lobermeier, and Wilhelm Heitmeyer (eds.): Evaluation von Programmen und Projekten für eine demokratische Kultur [evaluation of programs and projects for a democratic culture]. Wiesbaden: Springer VS [publisher], pp. 17-40

<sup>4</sup> Ligero Lasa J.A. (2009). El análisis de contenido de un discurso. Literatura Gris. Magíster en Evaluación de Programas y Políticas Públicas.

La metodologia aplicada ha estat participativa, tenint en compte la visió, percepció i opinió de totes i tots els agents implicats durant tot el procés d'avaluació.

Agraïm a totes les persones, equips i entitats que han facilitat i acompanyat tant l'anàlisi de la documentació preliminar com el treball de camp amb la finalitat d'assegurar un procés d'avaluació obert, participatiu i transparent.

#### 1.4. Enfocaments transversals

S'ha treballat atenent els enfocaments transversals, especialment l'enfocament de gènere, l'enfocament de drets humans i de la Naturalesa. A aquests enfocaments, l'equip avaluador suma el d'orientació a la utilitat i el sistèmic, els quals resulten instrumentals al desenvolupament de l'avaluació i a l'anàlisi de les dades.

**Enfocament orientat a la utilitat** que es basa en l'avaluació basada en la teoria de programa (Funnell & Rogers, 2011 y Donaldson, 2007).

**Enfocament d'avaluació participativa i de gènere** centrat i orientat cap a les persones i basat en els seus drets.

**Enfocament de Drets Humans i de la Naturalesa** orientat a la promoció i protecció dels drets on es visibilitza la vivència de les persones que defensen els seus propis drets, els de les seves comunitats i de la naturalesa, en nom d'un planeta amb relacions més igualitàries, de suport i cura.

**Enfocament sistèmic** que permet una visió articulada i interdependent de les dimensions de disseny, procés i resultats que organitzen, al costat dels criteris, la matriu d'avaluació.

#### 1.5. Principis orientadors

L'avaluació s'ha realitzat seguint un **sistemàtic i rigorós procés de recopilació de la informació**. En aquest sentit, ha estat fonamental el procés de revisió prèvia de la informació de què es disposava al voltant del projecte, l'anàlisi dels indicadors, la disponibilitat de les fonts, així com les eines de recol·lecció d'informació.

Per a garantir la validesa de la informació recollida s'ha aplicat la **triangulació de la informació** i de les dades com un mecanisme que permet evitar possibles biaixos i arribar a resultats fiables. S'han desenvolupat les següents triangulacions:

- Triangulació de persones: s'ha accedit a la informació que brinden diferents agents, amb l'objectiu de captar múltiples perspectives sobre la implementació del projecte.
- Triangulació teòrica: s'han analitzat diversos documents i marcs de treball concretar les troballes de l'avaluació.
- Triangulació metodològica: s'han aplicat diferents tècniques de recollida d'informació des d'un abordatge de mètodes mixtos.

Per a la sistematització de les entrevistes s'ha realitzat una anàlisi de contingut organitzat per les dimensions esmentades i els criteris d'avaluació amb la finalitat de donar resposta a l'avaluació, així com identificar elements emergents que han sorgit en aquestes.

### 1.6. Comissió de Seguiment de l'avaluació

L'avaluació ha estat plantejada en tot moment cap a la utilitat i aprenentatge des d'una mirada sistèmica. Sota aquestes premisses s'han plantejat **quatre sessions de treball** de la Comissió de Seguiment: (1) una reunió de inici del procés per a concretar l'encàrrec de l'avaluació i identificar les necessitats informatives, (2) una reunió per a revisar i ajustar el pla de treball, (3) una reunió per retroalimentar el informe preliminar i, (4) una reunió per a treballar les recomanacions del procés d'avaluació. A més, la Comissió ha participat en el Taller de Teoria de Programa, que s'explica en l'apartat de tècniques.

Aquesta Comissió de Seguiment ha estat conformada per:

- Equip tècnic de Entrepobles a càrrec del projecte.
- Equip tècnic de Calala a càrrec del projecte.
- Equip d'avaluadores.

Les **funcions d'aquesta comissió** han estat les següents:

- Facilitar a l'equip avaluador l'accés a tota la informació i documentació rellevant de la intervenció, així com als agents i informants clau que han participat en entrevistes individuals i grupals.
- Supervisar la qualitat del procés i els documents i informes que s'han anat generant enriquint-los amb les seves aportacions i assegurant que donen resposta als seus interessos i demandes d'informació i coneixement sobre la intervenció.
- Difondre els resultats de l'avaluació, especialment entre les organitzacions i entitats del seu grup d'interès.

### 1.7. Agents involucrats en procés avaluatiu i tècniques implementades

Han estat múltiples els agents que han participat durant l'avaluació. En total han participat 16 persones, i s'han generat 9 espais durant el procés avaluatiu.

A continuació, es recull un resum dels mateixos per tècnica aplicada per a l'aixecament d'informació:

| Tècnica                              | Participants   |
|--------------------------------------|--|
| Revisió documental                   | Relació dels documents revisats a l'annex II   |
| Taller sobre Teoria del Programa (1) | Entrepobles (3 tècniques)<br>Calala (2 tècniques)  |
| Entrevistes individuals (5)          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Alex Guillamon - La Fedecat</li> <li>• Dani Gómez – La Fedecat</li> <li>• Cecilia Carillo – Experta en el caso Yasunidos Ecuador</li> </ul> |

|                         |  |
|-------------------------|--|
|                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Karine Konkle - Ca la Dona</li> <li>• Marusia López Cruz - IMD</li> </ul>   |
| Entrevistes grupals (3) | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Irene Urango Montilla - Iridia</li> <li>• Berta Camprubí – Periodista La Directa</li> <li>• Eva Cruells – Coordinadora Alia/Donestech (Fembloc)</li> <li>• Mileidys Williams – Psicòloga Alia/Donestech (Fembloc)</li> <li>• Eunice Elenes - Entrepobles</li> <li>• Elisabeth Anglarill – Periodista formadora</li> </ul> |

Amb la versió final de l'informe es realitzarà una sessió de devolució i revisió de les recomanacions amb Calala i Entrepobles.

### 1.8. Condicionants i limitacions

El procés d'avaluació ha transcorregut sense incidències i s'ha completat l'agenda prevista. No obstant això, sí que hi ha hagut tres aspectes, que han pogut incidir en la recollida d'informació i coordinació amb les entitats:

- **La estructura del projecte en un procés d'avaluació basada en criteris.** Com ja s'analitzarà a la dimensió de disseny, el projecte ha inclòs activitats en diferents espais en el que participen una gran quantitat d'agents. Aquesta situació ha tingut com a conseqüència una visió molt centrada en l'activitat que ha dificultat l'enfocament sistèmic de l'avaluació així com l'anàlisi dels criteris d'avaluació per resultat.
- **Rotació de l'equip en les dues entitats.** Les persones responsables del projecte de les dues entitats han canviat durant la implementació del projecte i són diverses les persones de les dues entitats que han tingut responsabilitat en activitats puntuals. Aquesta situació ha dificultat la disponibilitat de la documentació així com de les persones en el procés de l'avaluació i la elaboració del mapeig d'agents.
- **Recollida d'informació.** Les activitats del projecte han estat immerses en espais de participació, per això en elles han participat molts agents i, la major part d'ells en només una activitat del projecte. Aquest fet ha dificultat per una banda el coneixement global del projecte per part dels agents i la percepció dels canvis generats i la identificació de quines eren les persones i/o agents més importants per cada resultat. A més una altra debilitat ha estat la dificultat de poder accedir a les persones titulars de drets, perquè només havien participat en una activitat i pel temps que havia passat des de l'execució.
- **Termini de justificació, avaluació i auditoria.** El termini per a presentar la justificació i l'avaluació del projecte establert per l'Agència Catalana de Cooperació per al Desenvolupament són 6 mesos des de la finalització del projecte. El fet de coincidir el procés de justificació i avaluació ha estat una debilitat per al procés d'avaluació en relació amb la disponibilitat de les fonts de verificació així com del informe final que no ha pogut ser una font primària d'informació i de la disponibilitat de l'equip tècnic de les entitats.

## 2. ACTUACIONS EVALUADES I CONTEXT

D'una banda, l'Associació Entrepobles és una associació amb base social activista i dinàmica interna participativa, equitativa i inclusiva. Mitjançant el desenvolupament de les seves capacitats i la sistematització de les seves experiències, contribueix a la generació d'espais de reflexió-acció transformadora i emancipadora, en els àmbits de feminismes, sobirania i justícies, amb un enfocament local-global. Amb el seu treball fomenta l'internacionalisme impulsant la cooperació solidària entre persones i pobles promovent xarxes i aliances per a l'apoderament social i la incidència dels moviments socials.

D'altra banda, Calala Fondo de Mujeres és una fundació feminista que promou els drets, la participació i l'apoderament de les dones a Centreamèrica, Mèxic i l'Estat espanyol. Amb aquest objectiu donen suport financer i acompanyen a diversos col·lectius, organitzacions i xarxes de dones mitjançant l'aportació de recursos econòmics als grups de base feministes i de dones, donant suport amb formacions d'acord amb les necessitats dels col·lectius i enfortint espais d'enxarxament entre els col·lectius.

Ambdues entitats no havien treballat conjuntament prèviament però aquest projecte és l'aposta des dels feministes d'unir l'experiència de Calala en violències digitals i activisme segur i en Centreamèrica i la d'Entrepobles en la regió i en justícia climàtica involucrant a la societat civil catalana.

El context en el qual es va dissenyar el projecte l'any 2021 estava marcat per les conseqüències derivades de la pandèmia de la COVID-19 en relació amb:

- La feblesa dels espais de participació feministes i de drets humans, per les mesures de distanciament social i la necessitat de reforçar les maneres de generar canvis polítics, socials, culturals i espirituals des d'ells.
- La major vulneració dels drets i criminalització de les dones defensores de drets humans i la situació dels programes d'acolliment que, a més d'insuficients i amb una càrrega burocràtica molt alta, mostraven una absència de perspectiva antiracista i decolonial, segons l'identificat en el treball previ realitzat per Calala amb Digital Defenders.
- La necessitat de promoure i crear eines per a la incidència política i de visibilitzar a les defensores de drets humans des d'un projecte d'educació per a la transformació social, així com d'enfortir els espais de participació ja existents.
- La situació de vulneració de drets humans a Centreamèrica, principalment a Nicaragua des de 2018 i a El Salvador des de 2020 i com vincular-ho i traspasar-ho al treball de les col·lectives a Catalunya.

Durant el temps d'implementació del projecte, alguns canvis en el context han influït de manera positiva i/o negativa:

- La situació social i sanitària a Catalunya, Espanya, Europa i Amèrica Llatina en relació a la pandèmia ha millorat i s'ha recuperat la presencialitat lo que ha permès que les activitats del projectes s'hagen realitzat de manera presencial principalment.

- Les violències a les defensores de drets continuen així com el racisme i la cultura d'odi però el tema està més present en els espais feministes i de defensa dels drets.
- La convocatòria d'eleccions catalanes per a maig de 2024 ha estat un imprevist que ha afectat de manera negativa al procés d'incidència para la creació del Centro català de empreses i drets humans.
- La percepció dels col·lectius protagonistes sobre la necessitat d'una mirada interseccional, ha augmentat durant aquest període.

### 3. ANÀLISI I AVALUACIÓ DEL PROJECTE

#### 3.1. Disseny

La dimensió de disseny respon a l'objectiu de valorar la pertinència i rellevància, així com la coherència del disseny de la intervenció en relació amb el context i a la seva lògica interna.

##### 3.1.1. Pertinença i rellevància

El projecte va ser formulat entre Calala i Entrepobles en 2021 sota una aposta de treball conjunt des dels feminismes, sent aquest el seu primer projecte juntes. Totes dues organitzacions treballen a Centreamèrica i tenint en compte el context actual de la regió, van considerar la necessitat d'unir forces i treballar de manera conjunta, considerant a més que la pandèmia havia empitjorat la situació de les defensores. Davant això, van decidir treballar sota marcs teòrics feministes promoguts des de la IMD (sòcia que totes dues entitats comparteixen) i el Sud Global per a plantejar alternatives a la ciutadania catalana des de les col·lectives del territori.

La idea inicial va ser una aposta per treballar amb les defensores de DDHH del Nord i Sud Global, les joves catalanes organitzades i amb xarxes (ecofeministes, empreses i DDHH, etc.) per a abordar les violències de gènere a Catalunya des d'enfocaments antiracistes. El context de pandèmia va afectar l'activisme català i va mostrar un augment de les violències digitals, i es va apostar per generar espais i crear grups de suport amb les defensores. Aquest aspecte es va emmarcar en un diagnòstic previ, desenvolupat per Calala en un projecte anterior, que va mostrar les violències existents racistes i masclistes. El treball en comunicació, va estar impulsat per a tractar d'informar la societat sobre les lluites de les defensores i promoure un major coneixement i sensibilització.

En 2021 existien xarxes a nivell català, que estaven afeblides i/o es van transformar en altres espais. Així la *Xarxa Teixint Resistències* es va reconvertir en la *Taula per Centreamèrica* i el *Centre del pobles* va passar a ser la *Red estatal contra el poder corporativo*. Això ha comportat que el treball inicialment previst per a l'enfortiment d'espais de treball col·lectiu s'ha realitzat amb aquestes noves xarxes generades després de la pandèmia. Igual va passar amb els casos de denúncia per a treballar, sent que els contextos dels processos de denúncia al Sud van anar canviant i es va passar a centrar-se al Perú i l'Equador per les lluites coincidents amb els temps



del projecte. Les temàtiques s'han mantingut; les lluites ecosocials i la defensa del territori, sent que solament han canviat nomenclatures i procedències.

El disseny del projecte va incorporar espais i accions que ja treballaven prèviament totes dues entitats, com el *Programa d'activisme segur* de Calala que és part del seu accionar des de fa temps, els grups de suport mutu amb activistes, els processos decolonials i el suport a les col·lectives antiracistes. El disseny va tractar d'eixamplar i comptar amb més recursos en aquells espais i accions que ja desenvolupaven amb anterioritat la qual cosa suposa una alta adequació al context pel seu ampli coneixement previ d'aquest.

### 3.1.2. Coherència

Com ja s'ha esmentat en la descripció de l'objecte, el projecte va incorporar en la seva lògica vertical 1 OG, 1 OE, 3 resultats i 3 activitats per al R1 (tenint 2 subactivitats), 4 activitats per al R2 (tenint 13 subactivitats), i 2 activitats per al R3. Inicialment la intervenció estava prevista per a 18 mesos, que després d'una pròrroga sol·licitada i aprovada es van convertir en 21 mesos (del 01/03/2022 al 31/11/2023).

La lògica horitzontal de la matriu és complexa. Aquesta incorpora una multiplicitat d'indicadors, com pot observar-se en la següent taula, a partir d'anàlisi de la matriu de l'informe final:

| Indicadors | Núm. total previstos: 74 / Aconseguits:65   |
|------------|---|
| OE         | Previstos: 8<br>Aconseguits: 7  |
| R1         | Previstos generals: 7<br>Previstos aconseguits: sense informació<br>Previstos A1.1: 1 / Aconseguits A1.1: 1<br>Previstos A1.2: 3 / Aconseguits A1.2: 3<br>Previstos A1.3: 3 / Aconseguits A1.3: 4                               |
| R2         | Previstos generals: 5<br>Previstos aconseguits: 5<br>Previstos A2.1: 15 / Aconseguits A2.1: 14<br>Previstos A2.2: 4 / Aconseguits A1.2: 7<br>Previstos A2.3: 6 / Aconseguits A2.3: 6<br>Previstos A2.4: 6 / Aconseguits A2.4: 5 |
| R3         | Previstos generals: 4<br>Previstos aconseguits: 3<br>Previstos A3.1: 4 / Aconseguits A3.1: 4<br>Previstos A3.2: 8 / Aconseguits A3.2:6  |

Com pot observar-se, el volum d'indicadors és enorme (74 previstos i 65 aconseguits), sent a més que s'han establert generals i d'activitats. Sota un criteri d'avaluació, en aquest informe, en l'apartat d'eficàcia, s'analitzaran principalment les activitats executades i la seva contribució als resultats esperats.

Els indicadors d'activitat són quantitius, relatius a números de participació, formació, distribució de sensibilització, etc. En algun dels generals, es van plantejar qualitius, sobretot vinculats a l'enfortiment d'espais, però no s'estableixen els criteris que determinen aquests canvis, ni com es mesura la seva millora.

En relació a la coherència vinculada a la convocatòria i el Pla Director de l'ACCD, el projecte ha incorporat les accions en els 3 resultats, coordinades en les 4 dimensions de l'EpD:

- 1) Educació i formació
- 2) Investigació
- 3) Sensibilització
- 4) Mobilització social i incidència.

Aquest aspecte de tractar de donar resposta a totes les dimensions, unit a la cerca de donar continuïtat a les activitats que les entitats ja desenvolupaven, ha suposat que la lògica d'intervenció respongui més a una compilació d'accions sota tres resultats que a un disseny més centrat en aquests. Els resultats contenen una sèrie d'activitats no tan connectades les unes de les altres, en el qual les persones que han acudit a les mateixes no coneixen ni vinculen les accions entre si sota una proposta de canvi més coherent.

## 3.2. Procés

En la dimensió dels processos s'han analitzat els criteris d'eficiència i participació, valorant els mecanismes i espais generats i/o aprofitats pel projecte i s'ha inclòs una anàlisi de la coordinació entre les dues entitats coordinadores del projecte.

### 3.2.1. Eficiència

El projecte tenia una durada inicial de 18 mesos i finalment ha tingut una durada de 21 mesos i va incloure des del seu inici un gran nombre d'activitats i subactivitats que implicaven a més la coordinació amb diferents espais i amb múltiples actors. Si sempre la gestió d'un projecte suposa un repte pel fet de comptar amb temps i recursos limitats, en aquest cas, el fet de posar en el centre l'enfortiment dels espais, ha donat la possibilitat d'adaptar les activitats previstes a les necessitats de les col·lectives i, amb això han anat sorgint noves accions, totes elles pertinents, però que han provocat una sobrecàrrega en la gestió.

Durant la implementació del projecte hi ha hagut una gran capacitat d'adaptació als canvis del context i a com els espais col·lectius s'anaven transformant. Aquesta capacitat d'adaptació es valora de manera molt positiva, però ha ocasionat en algun cas que el nombre d'activitats hagi estat excessiu per al temps d'execució del projecte. En aquest sentit es planteja la reflexió de la dificultat de respectar i enfortir processos incorporant les dimensions de l'educació per al desenvolupament en els temps limitats d'un projecte.

El projecte ha estat implementat per Entrepobles i Calala de manera conjunta i la implementació de les activitats s'han repartit entre totes dues entitats tenint algunes d'execució conjunta. Aquesta divisió es valora molt positivament per les entitats perquè ha permès que cada entitat pogués participar i contribuir a l'enfortiment des del projecte en espais que ja coneixia i en accions que eren continuïtat de processos anteriors. No obstant això, aquesta manera de gestionar ha dificultat la visió i el seguiment del projecte íntegrament i només en algun cas puntual s'ha generat la participació d'alguna de les dues entitats en

espais nous per a elles i amb això un intercanvi entre l'experiència prèvia i espais d'ambdues, com és el cas de Calala en la Fede.cat, en la qual no participava prèviament.

El seguiment del projecte s'ha realitzat per les dues tècniques responsables, una de Entrepobles i una altra de Calala, mitjançant reunions en les quals s'ha compartit l'avanç de les activitats i, en cadascuna de les entitats ha existit una coordinació entre la tècnica responsable i les tècniques participants.

El projecte no ha comptat amb un sistema de seguiment que hagi inclòs espais per a la recollida d'informació i per a l'anàlisi dels avanços dels indicadors en els quals hagin participat altres tècniques implicades o altres entitats que hagi permès, d'una banda, un major coneixement de la globalitat del projecte o almenys del resultat, i d'altra, un seguiment posterior de les activitats amb la finalitat de valorar les mateixes i identificar aprenentatges, així com realitzar seguiment dels acords i accions empreses.

Finalment, el projecte ha aprofitat activitats i productes generats pel mateix per a més d'una activitat com és el cas del diagnòstic de les narratives sobre les defensores de la IMD que ha estat utilitzat en les campanyes i en el taller de portaveus o l'informe sobre les persones defensores de la vida davant la corda fluixa de la cooperació, que ha orientat els tallers i l'acte públic.

### 3.2.2. Coordinació

El criteri de coordinació està molt relacionat amb la gestió i el seguiment del projecte ja esmentats en eficiència, però, en aquest cas, la seva anàlisi té un interès major per ser un projecte implementat entre dues entitats.

La coordinació interna entre Entrepobles i Calala ha estat constant i fluida i es valora de manera molt positiva per totes dues parts, però, probablement per la sobrecàrrega del projecte o perquè així es va establir des de l'inici el model de gestió, ha tingut altres efectes com:

- Feblesa a l'intercanvi d'aprenentatges amb les activitats distribuïdes entre les dues entitats. Les activitats conjuntes han requerit una major coordinació i han generat aprenentatges i intercanvis com és el cas de la *Escuelita feminista* pel fet de treballar amb entitats i col·lectives amb les quals no s'havia treballat prèviament però, en el cas de les activitats no conjuntes, no s'ha dut a terme aquest intercanvi i reflexió entre totes dues entitats.
- Feblesa en la visió global del projecte. En relació amb l'anterior, el model de gestió no ha permès durant la implementació una anàlisi de l'abast dels resultats ni de la globalitat del projecte.

A nivell extern, la coordinació entre les entitats que han implementat i la resta d'agents, entitats o espais que han participat en el projecte ha evitat imposar accions i s'ha dut a terme de manera compartida amb la resta d'entitats que formaven part de l'espai. En aquest sentit, en opinió tant de les entitats coordinadores com d'altres agents, la coordinació ha estat molt respectuosa, sense imposar activitats tancades i escoltant les necessitats de l'espai. Es valora

de manera molt positiva encara que ha tingut com a efecte, a més del comentat en eficiència, la falta de visió de la globalitat del projecte per part de la resta d'agents en participar només en una activitat que no es comptava com emmarcada en el projecte.

### 3.2.3. Participació

La participació ha estat crucial en el projecte, tant per l'objectiu del mateix perquè s'orientava a la promoció i enfortiment d'espais, com a l'enfocament, perquè la manera de gestionar ha estat respectuosa amb totes les persones, entitats i col·lectives i fomentant l'escolta activa i la participació.

Són moltes les col·lectives i entitats que han participat en el projecte i totes les consultades en el procés d'avaluació valoren de manera molt positiva la seva participació per considerar-ho pertinent, que responia a les seves necessitats i que han participat en la presa de decisions. Senten que no ha vingut impost, sinó que han participat de manera activa en el disseny i execució d'aquest. Alguns exemples són la campanya d'incidència per a la creació del *Centre català d'empreses i drets humans* amb el *Grup català d'Empreses i Drets Humans* de la Fede.cat en el qual es valora molt positivament i es considera que han realitzat una campanya de totes les entitats membre responnent a les necessitats del grup.

El projecte inclou a més una estratègia d'apoderament tant per a defensores de drets humans com per a les col·lectives i entitats promovent eines d'autodefensa, autoconeixement, comunicació i incidència política. Així mateix, en tot el projecte es promou la connexió i interrelació de les lluites del Nord i Sud Global així com la participació i el treball conjunt entre col·lectives i moviments del Sud Global i del Nord.

## 3.3. Resultats

En la dimensió de resultats s'ha realitzat una valoració dels inputs concrets generats pel projecte, així com la qualitat dels productes i serveis; s'analitzen a més les estratègies plantejades per a garantir la sostenibilitat de les accions i la seva efectivitat.

### 3.3.1. Transformació i Eficàcia

Amb la finalitat de valorar l'eficàcia i la transformació generada pel projecte es realitza una anàlisi per cadascun dels resultats.

*RE1. Proporcionades eines integrals de protecció feminista i antiracista, a defensores de DDHH i organitzacions que les acompanyen, que donin resposta a la multiplicitat de violències accentuades per la pandèmia.*

Per a aquest resultat, el projecte comptava amb 3 activitats i 2 subactivitats:

*A1.1 Creació d'espais de cures i estratègies d'autodefensa feminista a nivell psicològic, físic, legal i digital, amb èmfasi en l'augment de les violències arrel de la pandèmia, per a les defensores de DDHH*

*A1.2 Abordatge d'eventuals violències masclistes i elaboració i socialització de proposta d'inclusió de la perspectiva antiracista en el marc dels programes catalans de protecció i acollida a defensores*

*A1.3. Tallers formatius sobre incidència política i activismes: proporcionant estratègies col·lectives per donar resposta a les vulneracions de drets amb impactes al Sud Global.*

La primera activitat sorgeix de l'experiència prèvia de Calala en el projecte Fembloc en la prevenció i reparació de violències digitals. En el marc del projecte s'han promogut espais individuals i grupals per a, acompanyar a les dones que han sofert violència, oferir un acompanyament legal i generar un grup de suport mutu en el qual les dones puguin compartir les seves experiències i acompanyar-se. Els espais individuals han estat valorats de manera molt positiva i han promogut la generació d'eines per a què elles mateixes puguin analitzar les seves comunicacions, els seus riscos i elaborar el seu pla de prevenció i defensa.

A nivell grupal, el grup de suport mutu ha tingut un efecte terapèutic perquè les dones s'han sentit enteses per aquelles que havien passat per situació similars, i de generació d'eines de prevenció i defensa, en el cas dels tallers. Malgrat això, ha resultat molt complicat poder mantenir el grup ja que, encara que existeix la necessitat, la disponibilitat de temps i horaris limita la participació de les dones en l'espai. Aquest acompanyament psicològic ha generat molts aprenentatges que han estat recopilats i sobre els que està previst elaborar una guia d'acompanyament i píndoles formatives.

El suport legal ha permès acompanyar casos de denúncies a activistes feministes que havien sofert prèviament violència, així com visibilitzar la violència digital davant els tribunals.

En la segona activitat, si bé estava prevista l'elaboració d'una proposta d'incorporació de la perspectiva racista i decolonial en els programes d'acolliment a les defensores, es va considerar que aquests estaven molt afeblits i que era necessari realitzar una reflexió col·lectiva amb les defensores i fruit d'això, es va elaborar un informe per a abordar des d'una mirada decolonial els programes d'acolliment de defensores de drets humans per a visibilitzar els diferents sentiments i pensaments de les persones usuàries dels programes de protecció i també de les que treballen amb defensores. El diagnòstic identifica punts de vista dels programes de protecció i acolliment com: (1) la cura de la vida de la persona defensora que pot permetre que es mantingui l'activisme, (2) l'acompanyament emocional i, (3) el fet d'afavorir l'intercanvi cultural, econòmic, tecnològic, així com activitats de difusió acadèmica.

I, com a punts negatius: (1) el paternalisme i la idea de "salvar" amb poca crítica, (2) el desconeixement de la història cultural dels pobles del Sud Global, (3) l'absència d'elements per a desconstruir la mirada colonial/racista, (4) la desterritorialització, (5) la falta de qüestionament a les causes estructurals, (6) la falta d'acompanyament a qui acompanya i, (7) la falta de la visió de les defensores com a agents de canvi. Així mateix, el document realitza recomanacions molt interessants que han estat compartides tant en els tallers d'incidència com en l'acte públic, però es desconeix si s'han donat a conèixer als programes d'acolliment i les entitats i institucions que els promouen.

La perspectiva antiracista s'ha treballat amb les ONGD a través d'una jornada organitzada de manera conjunta amb la Lafede.cat que analitzava el racisme en les entitats. Aquesta acció ha permès incorporar aquesta reflexió en les entitats participants i la posada en marxa d'estratègies per a treballar-la.

Amb la tercera activitat que ha consistit en tallers formatius per a la incidència política organitzat per IRÍDIA i per Berta Camprubí de La Directa, s'ha contribuït a la generació d'eines per a les entitats per a la incidència política i a posar en diàleg a les entitats i les institucions públiques per a identificar els reptes i les potencialitats. Si bé aquesta acció es valora de manera molt positiva pel bon acolliment que va tenir per totes dues parts i perquè compta amb una relatoria gràfica molt útil per a la comunicació i incidència, s'identifiquen com a febleses el no haver dissenyat de manera conjunta amb les entitats participants l'espai i no haver realitzat seguiment dels acords aconseguits.

De manera general, es considera que s'han proporcionat eines de protecció feminista i antiracista, així com d'incidència política, tant a les defensores com a les organitzacions feministes i de defensa dels drets humans incorporant una revisió interna d'aquestes últimes de la seva mirada racista i colonial.

*R2. Creats i enfortits, des d'una mirada feminista, espais col·lectius per a la incidència política i comunicativa, que posin a l'agenda política i social a les defensores de drets humans, confrontant les causes de les vulneracions de drets que les travessen.*

Per a aquest resultat, el projecte comptava amb 4 activitats i 13 subactivitats:

*A.2.1. Organització, coordinació i participació activa en diferents campanyes d'incidència social, comunicativa i política sobre les causes de criminalització de les defensores de DDHH al Sud Global.*

*A.2.2. Activistes per la vida: producció i elaboració d'una campanya d'incidència educativa, social i política*

*A.2.3. Creació d'aprenentatges, a través de tallers, espais formatius i intercanvi amb periodistes, per a noves narratives comunicatives que ressaltin el paper de les defensores de DDHH i les causes de les vulneracions de drets globals i incrementin l'impacte social, mediàtic i polític a nivell local.*

*A.2.4. Accions comunicatives i de sensibilització per el posicionament de la problemàtica de les defensores de DDHH des de la perspectiva de les cures i els ecofeminismes que donin resposta a les crisis superposades post-pandèmiques.*

Per a la primera activitat, han estat quatre espais col·lectius d'incidència política i comunicativa multinivell que s'han vist reforçats i han visibilitzat les causes de vulneració de drets al Sud Global.

D'una banda, la *Xarxa teixint resistències*, segons llança la informació recollida, ha sofert després de la pandèmia una deterioració en el seu quefer i els seus objectius pel que el projecte ha impulsat una reformulació i motivació de l'espai amb 15 entitats, convertint-se en la *Taula per Centreamèrica* per a incidir en la vulneració de drets i criminalització de defensores. Ha estat possible la generació d'eines d'organització interna, objectius i principis,

a més de la generació de 5 podcast visibilitzant casos de periodistes a Centreamèrica perseguits .

D'altra banda, el *Grup català d'Empreses i Drets Humans*, que aglutina 20 organitzacions i es constitueix fa 10 anys, ha reforçat el seu discurs i incidència pel projecte, realitzant una estratègia amb dues campanyes comunicatives d'incidència en el moment on el Govern català estava treballant en la llei de la creació d'un *Centre d'Empreses i Drets Humans*. El grup ha posat en l'agenda política valors del centre: Independent, Eficax, Compromès, Accessible i Valent. Segons l'entrevista realitzada al coordinador del grup, aquestes activitats del projecte han estructurat i dissenyat propostes concretes en el si del grup per a continuar enfortint a les col·lectives i visibilitzant les xarxes en defensa dels Drets Humans.

D'altra banda, el projecte comptava crear un *Centre dels pobles* a nivell estatal i en el procés, gràcies a l'impuls del *Grup català d'Empreses i Drets Humans*, s'ha constituït la *Red Estatal contra el poder corporatiu* en el qual ha pogut visibilitzar les organitzacions que treballaven en la vulneració del capital empresarial i que, amb el projecte, han generat una trobada per a treballar l'estructura organitzativa, els objectius i una web estatal. A més, s'ha contribuït a enfortir altres territoris més enllà d'Euskadi i Catalunya i la propera trobada es realitzarà a València.

Finalment, la *Xarxa EU-LAT*, creada en el 2018 amb 43 organitzacions, ha aconseguit un impuls amb aquest projecte emmarcant propostes concretes de vulneració de drets de defensores a Llatinoamèrica al Parlament europeu pel que l'espai s'ha vist enfortit d'eines i mecanismes per a continuar amb el treball en xarxa i la incidència a les institucions europees.

En la recollida d'informació, els informants clau expressen la pertinència d'haver impulsat amb el projecte aquests espais i xarxes com a organitzacions que formen part d'ells i amb la convicció d'incidir en la vulneració de drets al Sud global. També expressen la importància de focalitzar la mirada feminista donades les estadístiques de dones vulnerades i com el projecte ha intentat introduir aquesta mirada a través de les eines generades.

Per a la segona activitat, una altra eina d'enfortiment d'espais col·lectius ha estat posar en l'agenda política casos actuals al Sud global de vulneració de drets. Hi ha hagut un canvi en el projecte dels casos que es consideraven importants als quals en aquest moment es van tenir en compte com a prioritaris, sent el Cas de Repsol al Perú i en el Cas de *Yasunidos* a l'Equador. Les dues gires en l'estat espanyol han servit per a generar mecanismes i espais de diàleg tant a les entitats com a administracions públiques.

A més, el projecte ha generat una acció educativa implementada l'*Institut Ca N'Oriac* de Sabadell, Catalunya a través d'una guia didàctica a estudiants de segon de l'ESO que ha permès introduir nous conceptes i debats sobre la vulneració de drets i les persones activistes de la vida. Les enquestes recollides abans i després de l'activitat i les entrevistes al professorat conclouen l'eficàcia d'aquest material fomentant una visió més conscient i compromesa de la importància dels drets humans en la societat. Han adquirit una comprensió més profunda dels drets humans com a pilar essencial per la justícia i el respecte dels drets fonamentals de totes

les persones. Un 44% manifesten que els drets humans són molt importants, un 37,9% que són bastant importants i un 17,2% moderadament importants.

Per a la tercera activitat, estava previst fer una Editatona a la plataforma Wikipèdia per a visibilitzar els casos de vulneració de drets humans però per falta de temps i idoneïtat es va reformular per a continuar amb el treball previ en una d'aquestes subactivitats, juntament amb la IMD en la generació d'una eina per a identificar, analitzar i llançar estratègies per a que poguessin aconseguir narratives diferents a les existents per a arribar a defensores mesoamericanes, de l'Estat espanyol i a nivell internacional en el suport, difusió i incidència de les defensores de Drets Humans. L'estratègia elaborada confirma les accions a realitzar, audiències i missatges d'aquest indicador. Aprofitant la commemoració del 25è aniversari de la Declaració sobre els defensors dels drets humans, s'han realitzat vídeos curts i material de comunicació alineat a l'estratègia esmentada.

Gràcies a les eines generades en les diferents subactivitats, les col·lectives han pogut millorar els seus discursos i estratègies per a aconseguir que els mitjans de comunicació es facin ressò dels casos i notícies que vulnereu els Drets Humans. Les enquestes realitzades en finalitzar la formació de portaveus llancen que el 100% de les persones participants han adquirit coneixements, eines i un impacte positiu a nivell personal i professional.

Per a la quarta activitat, la creació i producció de contingut d'un perfil en Tiktok, ha resultat una eina eficaç per a les organitzacions del territori amb els casos treballats en altres activitats i en els espais de xarxes abans esmentats. Aquesta acció ha vingut donada en l'estratègia generada per la IMD en una altra activitat del resultat pel que resulta important connectar les diferents eines i mecanismes entre les activitats per a la consecució del resultat.

També la realització de dues campanyes digitals per al posicionament en mitjans massius ha aconseguit per a les col·lectives i entitats executores del projecte: una base de dades amb mitjans amb qui contactar, aprenentatge en la realització de comunicats de premsa i contactes amb els qui ja treballen aquests temes sobre la base del taller realitzat i 4 comunicats de premsa.

De manera general, s'han creats i enfortits espais col·lectius per a la incidència política i comunicativa, que han posat a l'agenda política i social a les defensores de drets humans, confrontant les causes de les vulneracions de drets que les travessen. Aquest resultat també incorporava la mirada feminista i encara que els grups i les defensores que han participat o s'han posat al centre del projecte són dones, el projecte també ha visibilitzat la manca per avançar en aquesta mirada sobre les cures tant de l'equipo tècnic en la execució del projecte amb la enormitat d'activitats, com als espais, accions puntuals, actes, etc. on els homes han tingut un lideratge o participació important com es el cas de la coordinació de les xarxes o les persones que han vingut de Perú o l'Equador amb els casos de vulneració. Cert és també que una mirada feminista és un camí de aprenentatge per moltes parts, un treball important a totes les col·lectives i que el projecte ha pogut debatre, reflexionar i indagar per a continuar en la transformació de discursos, persones visibles, estructures dels espais i eines de treball.



*R3. Generats espais de diàleg i articulació feministes Nord-Sud per a aprendre de les experiències de defensores llatinoamericanes i construir alternatives ecosocials per a la sostenibilitat de la vida davant les crisis superposades que ha visibilitzat la pandèmia.*

Per a aquest resultat, el projecte comptava amb 2 activitats:

*A3.1. Grup de treball i realització d'un procés de construcció per l'intercanvi i diàleg entre el Nord Global i Sud Global entorn a les alternatives ecosocials amb una mirada feminista.*

*A.3.2. Espais de cura col·lectiva, reflexió i intercanvi construïts des dels aprenentatges de les dones defensores amb les dones joves organitzades per a generar alternatives de vida ecosocial des d'una perspectiva feminista.*

La primera activitat ha estat vinculada a la participació d'Entrepobles en la *Xarxa per la Justícia Climàtica* (XJC). Aquesta xarxa està composta per 25 entitats catalanes en col·laboració amb altres externes per al treball en relació amb la justícia ambiental, econòmica i social vinculades al col·lapse climàtic. En aquest espai s'han dut a terme:

- Campanya política sobre l'ecocidi per a la seva inclusió en el codi penal de l'Estat Espanyol i l'impuls per a la modificació de l'Estatut de Roma per a incloure l'ecocidi com un més dels crims penals internacionals. Està campanya ha tingut una àmplia difusió en mitjans.
- Creació de *l'Assemblea Catalana per la Transició Ecosocial* (ACTE), sent l'espai conformat durant l'execució del projecte, amb una participació de més de 50 entitats.
- Diàlegs entre el Sud Global i el Nord Global sobre alternatives ecosocials amb una mirada feminista. S'ha publicat i presentat el llibre *Veus des de les economies feministes: resistències, arrelaments, cuidats* fruit del procés de diàleg impulsat entre diferents autores de les economies feministes per a proposar alternatives i transicions en un marc de crisi social, ecològica i de cures.

La segona activitat proposada s'ha concretat en la realització d'una *Escuelita Feminista* els dies 21 i 22 d'octubre de 2023 – *Connectant sabers col·lectius des de les cures i els feminismes* en Calafou, Vallbona d'Anoia. L'escola va ser realitzada en coordinació amb Escoltes catalans, Consell de la joventut de Barcelona i el Consell nacional de la joventut de Catalunya, amb l'objectiu de generar un espai d'intercanvi i aprenentatge no mixt per a dones organitzades i identitats dissidents. Es va comptar amb la participació de facilitadores de moviments feministes d'Amèrica Llatina i Catalunya (IMD, la col·lectiva de *Teatro Amapolas de Nicaragua*, *Ca la Dona*, *Mujeres Pa'lante*, *Mujer Diáspora*, *Cooperativa Fill a l'Agulla*, etc.).

L'espai ha estat altament valorat tant per participants, organitzadores i facilitadores, sent que ha brindat eines entorn de les cures i ha tendit xarxes per al futur. En aquest sentit, s'ha generat poc intercanvi entre les pròpies facilitadores que van acudir als seus tallers de manera individual, sense haver comptat amb espais previs de coordinació o posteriors d'avaluació. L'experiència s'ha considerat com altament satisfactòria i es contempla la realització d'una 2a edició a futur.

De manera general, el treball en la *Xarxa per la Justícia Climàtica*, la creació de *l'Assemblea Catalana per la Transició Ecosocial*, els diàlegs impulsats i la realització de la *Escuelita Feminista* han estat espais de diàlegs i articulacions feministes Nord – Sud per a aprendre de les

experiències de defensores Llatinoamèrica i construir alternatives ecosocials per a la sostenibilitat de la vida enfront de les crisis del sistema.

### 3.3.2. Sostenibilitat

Com ja s'ha esmentat en l'apartat de disseny, la proposta s'elabora a partir d'espais en els quals participaven prèviament Calala i Entrepobles, i reprendre i aprofundir en accions prèviament identificades com a necessitats. En aquest sentit, l'ampli coneixement del context i la seva capacitat d'adaptació al mateix generen una continuïtat, sobretot d'aquells espais preexistents a la intervenció.

El projecte s'ha centrat en:

- Crear i enfortir espais (de cures i estratègies d'autodefensa per a defensores de DDHH, la *Taula per Centreamèrica*, *La Red Estatal contra el poder Corporativo*, *La Xarxa per la Justícia Climàtica*, etc.).
- Desenvolupar diàlegs, intercanvis i accions comunicatives i posicionaments (sobre decolonialisme i antiracisme, sobre la situació de les defensores, sobre les alternatives de les economies feministes, sobre la sostenibilitat de la vida, etc.)
- Formacions (protecció digital per a defensores, estratègies d'autodefensa, racisme, incidència política, portaveus, etc.)
- Incidència política i la sensibilització a la població (campanyes amb el *Grup català d'Empreses i DDHH*, *Xarxa EU-LAT*, programa *d'Activistes per la Vida*; casos *Repsol* i *Yasunidos*, etc.)

Totes elles són línies d'actuació generadores de capacitats que seran mantingudes en el temps quan les organitzacions i xarxes continuïn el seu funcionament a partir dels processos d'enfortiment iniciats.

### 3.3.3. Impacte

De manera general és molt complicat mesurar l'impacte en un projecte d'EpD que impulsa processos de transformació a mig i llarg termini i que a més té una durada de 21 mesos. I, en el cas d'aquest projecte existeix la dificultat afegida que s'ha treballat amb molts agents i les accions han anat orientades a l'apoderament de diverses dones defensores de drets humans i a l'enfortiment de col·lectives i moviments feministes i socials. El fet que s'hagin realitzat tantes activitats i no s'hagi focalitzat les accions en pocs espais i col·lectives dificulta tant el mesurament com la generació d'impactes.

Encara així, s'han identificat alguns canvis generats pel projecte que van més enllà dels efectes previstos pel projecte, com són:

- La manera de treballar en xarxa, de manera participada i posant en el centre les necessitats i prioritats dels espais col·lectius i no les individuals suposa assumir i promoure que "el col·lectiu és polític", transcendir la lògica del projecte, encara que aquest sigui l'instrument que l'orienti i motivar a les persones i entitats que formen part de cada espai.

A més, treballar en xarxa permet arribar a institucions públiques i ciutadania amb més impacte com és el cas de l'enfortiment de la *Xarxa EU-LAT*.

- La promoció de la perspectiva feminista i antiracista en tots els espais en els quals el projecte ha incidit en el que han participat diverses col·lectives. La promoció de la revisió de la mirada racista de les entitats socials suposa adonar-se de les pròpies incoherències que poden tenir les col·lectives entre els seus objectius i les seves maneres d'organitzar-se i treballar i suposa un avanç per a visibilitzar i eliminar el racisme. En relació amb la perspectiva feminista, si bé en els espais en els quals s'ha participat l'enfocament de gènere és conegut i assumit, la posada en pràctica del mateix en les maneres d'organitzar-se i participar, així com la de l'enfocament de cures tenen major dificultat. El projecte ha promogut aquesta perspectiva en els espais en els quals ha implementat activitats d'enfortiment.
- L'alineament del projecte amb estratègies més àmplies de totes dues organitzacions ha generat impactes més enllà de la intervenció, tal és el cas de promoure una mirada més global del programa d'activisme segur de Calala.
- La implicació de les col·lectives catalanes en la visibilització de la situació en Centreamèrica i la denúncia a la vulneració dels drets humans a nivell local, estatal i europeu.

Així mateix, s'han trobat algunes febleses que han afectat l'impacte, com són:

- La dificultat de mesurar-ho amb els indicadors proposats en el projecte, més centrats en activitats i sense metes per als resultats.
- A pesar que el projecte ha tingut un important treball en comunicació amb les campanyes i accions, l'impacte en xarxes ha estat molt baix.
- La gran quantitat d'activitats incloses en el projecte ha generat una atomització d'espais, col·lectives i persones que ha diluït els impactes potencials.

## 4. CONCLUSIONS, RECOMANACIONS I EINES DE SISTEMATITZACIÓ D'APRENTATGES PER A LA MILLORA I APROFITAMENT EN FUTURES INTERVENCIÓNS

### 4.1. Conclusions

#### 4.1.1. Disseny

- El treball és pertinent respecte a l'anàlisi de context realitzat per totes dues entitats sobre les febleses i amenaces de les defensores de drets i els espais de construcció d'alternatives ecosocials, i respon als aprenentatges obtinguts d'intervencions anteriors i el treball amb les seves sòcies del Sud Global.
- La implementació de la intervenció s'ha anat adaptant a les necessitats i els canvis de context que s'han anat desenvolupant durant la seva execució, sent que ha estat flexible i ha sabut adaptar-se a noves situacions i espais en construcció.
- El projecte és complex en la seva lògica en la qual incorpora una àmplia quantitat d'activitats i indicadors per a una intervenció inicialment prevista de 18 mesos, que finalment s'ha completat en 21 mesos. Aquest aspecte s'uneix a més, a la dificultat per a donar-li seguiment i poder comptar amb un sistema àgil de monitoratge.
- El projecte incorpora les 4 dimensions de la EpD i mostra una àmplia coherència amb el Pla Director de l'ACCD. No obstant això, s'ha conformat més com una suma d'accions, sota els resultats esperats, perdent coherència entre elles per a la consecució d'aquests.

#### 4.1.2. Processos

- Els mecanismes de coordinació han resultat àgils i molt útils per a totes dues entitats, encara que han recaigut principalment en la persona responsable del projecte. A nivell extern amb la resta de les entitats i espais s'ha exercit una coordinació molt respectuosa en la qual s'ha posat en el centre les necessitats i l'enfortiment de cada espai, la qual cosa ha resultat molt positiu, però ha suposat un repte en l'adaptació dels temps i accions del projecte.
- La incorporació de múltiples activitats a realitzar en diferents espais i amb diversos agents ha suposat una gran càrrega per a les entitats responsables del projecte que, si bé han aconseguit implementar-les, les cures de l'equip s'han vist minvats.
- El seguiment del projecte s'ha dut a terme per les dues tècniques responsables que han compartit les accions que cada entitat ha coordinat. Encara que es valora de manera molt positiva, la sobrecàrrega d'activitats amb diverses agents no ha permès promoure espais de seguiment d'acords i d'identificació d'aprenentatges en el qual participessin altres agents i les entitats responsables del projecte.

- La utilització o reutilització tant de documents generats en el projecte com d'uns altres en altres projectes o contextos per a la consecució d'activitats i resultats ha augmentat l'eficiència del projecte.

#### 4.1.3. Resultats

- El projecte ha contribuït a enfortir espais col·lectius per a la incidència política i comunicativa, posar a l'agenda política i social a les defensores de drets humans, proporcionar eines de protecció feminista i antiracista i a promoure espais de diàlegs i articulacions feministes Nord – Sud i a construir alternatives ecosocials per a la sostenibilitat de la vida.
- La mirada feminista ha estat incorporada a tots els processos posant al centre a les dones i les cures, encara que també ha visibilitzat la mancança per avançar en aquesta mirada tant de l'equip tècnic en la execució del projecte, com als espais, accions puntuals i actes. Amb aquesta incorporació s'ha aprofundit en la reflexió i indagació per a continuar en la transformació de discursos, persones visibles, estructures dels espais i eines de treball.
- L'ampli coneixement del context de les dues entitats abans i després del projecte i la implicació de les col·lectives generen que els espais i eines generades puguin mantenir-se en el temps a partir dels processos impulsats.
- Els agents, xarxes i participants de totes les activitats informades expressen la seva satisfacció per l'impuls que ha generat el projecte en ells i, en alguns casos, per l'oportunitat en la qual es trobaven processos externs, com el cas del Govern català i la creació del Centre d'empreses i Drets humans, com els casos de Repsol i Yasunidos.
- La manera de treballar en xarxa, de manera participada i posant en el centre les necessitats i prioritats dels espais col·lectius, l'alineament del projecte amb estratègies més àmplies de totes dues organitzacions i la implicació de les col·lectives catalanes en la visibilització de la situació en Centreamèrica i la denuncia a la vulneració dels drets humans, ha contribuït a la defensa i garantia de drets de defensores de Drets Humans.

#### 4.2. Recomanacions i eines de sistematització d'aprenentatges

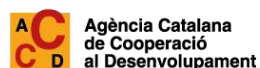
El projecte ha estat caracteritzat per una multiplicitat d'accions i agents involucrats. Es destaca la sistematització d'algun dels processos (com en el cas de la *Escuelita feminista*, violències digitals o incidència), per a recollir aprenentatges i compartir-lo amb les participants, però de manera general no ha estat una pràctica habitual, també pels temps del projecte que han estat centrats en l'execució.

De manera general es recomana per a pròxims processos les següents pràctiques:

6. Seleccionar processos sobre els quals elaborar les sistematitzacions com a eina d'aprenentatge per a compartir amb les entitats i col·lectives participants.
7. Establir un menor nombre d'indicadors que permetin mesurar els canvis esperats en els resultats. Es recomana concretar un sistema de seguiment que inclogui indicadors SMART (específics, mesurables, assolibles, realistes i de durada limitada) i que permeti anar observant avanços, recollir els canvis generats i identificar resistències i aprenentatges.
8. Concretar espais de coordinació interna, i amb els agents, per a planificar i posteriorment avaluar de manera conjunta els processos iniciats i acords assolits.
9. Continuar aprofundint en la mirada feminista com a entitats que la tenen com a eix central, en els següents projectes i espais col·lectius per aconseguir un enfocament real de cures feministes i antiracisme.
10. Focalitzar els resultats en un menor nombre d'activitats i públic destinatari més concret que permeti generar un procés més llarg i amb més impacte i transformació.

# **Termes de Referència (TdR) per a l'avaluació del projecte Defensem la sostenibilitat de la vida! Defensores de DDHH promovent alternatives ecosocials davant les crisis interconnectades**

Projecte d'Educació per al Desenvolupament (Línia 2) relatiu a la convocatòria de subvencions de l'any 2021



D'una banda, **l'associació Entrepobles** és una associació amb base social activista i dinàmica interna participativa, equitativa i inclusiva. Mitjançant el desenvolupament de les seves capacitats i la sistematització de les seves experiències, contribueix a la generació d'espais de reflexió-acció transformadora i emancipadora, en els àmbits de feminismes, sobirania i justícies, amb un enfocament local-global. Treballem en la nostra societat i fomentem l'internacionalisme impulsant la cooperació solidària entre persones i pobles. Per a això promovem xarxes i aliances per a l'apoderament social i la incidència dels moviments socials.

D'altra banda, **Calala Fondo de Mujeres** és una fundació feminista que promou els drets, la participació i l'apoderament de les dones a Centreamèrica, Mèxic i l'Estat espanyol. Amb aquest objectiu donem suport financer i acompanyem diversos col·lectius, organitzacions i xarxes de dones. Ho fem a través de diferents mètodes: treballem per aportar recursos econòmics als grups de base feministes i de dones, donem suport a través de formacions d'acord amb les necessitats dels col·lectius i proporcionem espais d'enxarxament entre els col·lectius.

## 1. Justificació

D'acord amb la formulació del projecte subvencionat per l'ACCD a través de la convocatòria de subvencions a projectes d'educació per al desenvolupament de l'any 2021, ambdues entitats (líder i agrupada) han de contractar conjuntament una avaluació externa del projecte una entitat o empresa independent a les estructures de les entitats beneficiàries, amb càrrec a les despeses directes del projecte tal i com figura en el pressupost aprovat.

L'objectiu d'aquesta convocatòria de prestació de serveis externs és realitzar, doncs, l'avaluació externa d'aquest projecte finançat per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, d'acord amb els termes de referència i apartats següents, i que té per títol: *Defensem la sostenibilitat de la vida! Defensores de DDHH promovent alternatives ecosocials davant les crisis interconnectades.*

## 2. Antecedents i dades bàsiques del projecte a avaluar

- Títol del projecte: Defensem la sostenibilitat de la vida! Defensores de DDHH promovent alternatives ecosocials davant les crisis interconnectades
- Import de la subvenció gestionat per l'entitat sol·licitant (Entrepobles): 199.995€
- Import de la subvenció gestionat per l'entitat agrupada (Calala): 149.911€
- Pressupost total del projecte aprovat: 349.906€
- Pressupost total de la subvenció aprovada: 349.906€
- Ens finançador: Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya, Convocatòria de projectes 2021
- Període d'execució inicialment aprovat: 1 de març 2022 – 31 d'agost 2023
- Període d'execució final (inclosa pròrroga): 1 de març 2022 – 30 de novembre 2023



## 2.1 Resum del projecte

Amb aquest projecte, des d'Entrepobles i Calala volem oferir alternatives ecosocials per a la sostenibilitat de la vida davant les crisis interconnectades post-pandèmiques, contribuint a la defensa i garantia de drets de defensores de DDHH, a través de la promoció de l'exercici segur de la seva labor i d'una ciutadania conscient i mobilitzada davant la interrelació de les crisis globals-locales.

En concret, volem promoure espais d'aprenentatge, protecció i articulació entre defensores de DDHH i la ciutadania organitzada a Catalunya connectada amb el Sud Global, a través d'eines d'incidència comunicativa, política i social que permetin visibilitzar, denunciar i confrontar les causes de la criminalització a defensores des d'una perspectiva feminista i antiracista, i construir alternatives ecosocials per a la sostenibilitat de la vida davant les crisis post-pandèmiques.

El projecte inclou 9 activitats diferents estructurades en 3 blocs segons el seus objectius i temàtiques:

- Proporcionar eines integrals de protecció feminista i antiracista, a defensores de DDHH i organitzacions que les acompanyen, que donin resposta a la multiplicitat de violències accentuades per la pandèmia.
- Crear i enfortir, des d'una mirada feminista, espais col·lectius per a la incidència política i comunicativa, que posin a l'agenda política i social a les defensores de drets humans, confrontant les causes de les vulneracions de drets que les travessen.
- Generar espais de diàleg i articulació feministes Nord-Sud per a aprendre de les experiències de defensores llatinoamericanes i construir alternatives ecosocials per a la sostenibilitat de la vida davant les crisis superposades que ha visibilitzat la pandèmia.

## 3. Objecte de l'avaluació

L'avaluació externa del projecte ens ha de permetre conèixer el grau d'assoliment dels resultats i objectius que ens hem proposat, avaluar el funcionament i gestió d'imprevistos durant el procés d'execució de les activitats, així com analitzar l'ajustament del disseny del projecte i la proposta d'activitats en relació al fenomen, desigualtats i vulneracions sobre les que es pretén intervenir.

L'avaluació ha de realitzar-se necessàriament contemplant l'enfocament de drets humans i gènere com a eix transversal, els termes de referència de l'apartat 4, així com també i molt especialment respondre al propòsit d'utilitat de l'avaluació de generar propostes i recomanacions d'acord amb el context, el procés i condicions d'execució per a la millora i aprenentatge de cara a la seva incorporació en futures intervencions i projectes.

L'objecte és doncs, l'eficàcia de les activitats concretes del projecte en relació amb els resultats i objectius inicials, el procés i el seu disseny.

### 3.1 Objectius de l'avaluació

L'avaluació externa del projecte executat respon a un doble objectiu: d'una banda, disposar de coneixement a través d'una avaluació dels resultats finals, procés d'execució i disseny inicial en la globalitat, d'acord amb els termes de referència. I de l'altra, disposar de recomanacions, propostes i eines de sistematització dels aprenentatges que siguin d'utilitat de les entitats per a la millora de propostes futures de similar naturalesa d'acord amb el context i recursos.

En aquest sentit, l'avaluació del projecte ha de cobrir els següents àmbits:

- a) Valorar tant **el disseny com l'execució del projecte i els seus resultats** en relació amb el plantejament inicial, objectius i evolució aprovada per l'ACCD. En aquest sentit, aquest àmbit inclou quatre dimensions o qüestions d'anàlisi: en primer lloc, en quina mesura les activitats previstes per aconseguir els resultats han estat les més adients. En segon lloc, analitzar els indicadors previstos i les fonts de verificació, tenint en compte especialment l'enfocament de DH i gènere, dels mateixos per tal de valorar si han permès fer un bon seguiment dels resultats a assolir. En tercer lloc, com s'ha fet front a obstacles o adversitats i gestionat reajustaments en el sí del procés enfocats a l'assoliment de resultats. I en quart lloc, quins efectes positius inesperats de valor afegit (d'aprenentatges, resultats o impactes) s'han generat més enllà dels plantejaments inicials i períodes d'execució.
- b) Analitzar i extreure **elements de reflexió i aprenentatge** (conclusions) en una doble direcció: en primer lloc, sobre els objectius assolits i resultats plantejats en relació a la identificació i formulació del projecte, fins i mitjans; i en segon lloc, sobre les propostes de millora observades per multiplicar impactes a present o futur de continuïtat de les activitats i productes ja realitzats.

### 3.2 Abast de l'avaluació

L'àmbit temporal de l'avaluació del projecte cobreix el període comprès entre l'1 de març de 2022 i el 30 de novembre de 2023 que correspon al període real d'execució inclosa la pròrroga aprovada pel finançador.

La cobertura geogràfica de l'avaluació externa comprèn el territori de Catalunya, sense perjudici d'aquelles accions i/o impactes realitzats a nivell estatal, europeu i internacional.

Tenint en compte que el projecte té 9 activitats, però que aquestes estan dividides en 19 subactivitats, hem vist necessari focalitzar els apartats de "Transformació i eficàcia" i "Impacte" en els resultats 1 i 3 del projecte. La resta de criteris abarcaran el total del projecte. S'han escollit aquests dos resultats perquè són una mostra representativa de l'objectiu del projecte, que és generar alternatives ecosocials i promoure la protecció integral feminista de les activistes i defensores de drets humans.

Considerem així que els resultats 1 i 3 són una bona representació del projecte i claus per aconseguir l'objectiu general del projecte: contribuir a la defensa i garantia de drets de

defensores de DDHH, a través de la promoció de l'exercici segur de la seva labor i d'una ciutadania conscient i mobilitzada davant la interrelació de les crisis globals-locales.

L'avaluació haurà de respondre als termes de referència de l'apartat 4 i es durà a terme incorporant l'EGiBDH (Enfocament de Gènere i Basat en Drets Humans) i la perspectiva antirracista, tant pel que fa a la valoració de resultats i impactes, com en la valoració dels processos de rendició de comptes amb col·lectius protagonistes.

A nivell sectorial, i atenent als codis de la CAD, l'objecte de l'avaluació s'inclou dins de (150) Govern i Societat Civil. Igualment, s'analitzaran de manera transversal la manera en què el projecte s'integra i contribueix a reforçar les prioritats horitzontals de la Cooperació Catalana segons el seu Pla Director 2019-2022, que engloba el projecte.

### **3.3 Límits i condicionants de l'avaluació**

L'entitat o empresa avaluadora ha de tenir present en la seva oferta i proposta metodològica que es poden donar certes limitacions que, en funció de recursos i temps, poden condicionar parcialment l'abast de l'avaluació en alguns aspectes o activitats concretes:

- Objectius i/o indicadors generals que fan referència a causes de caràcter estructural, interseccional o fenòmens estructurants multivariables que limiten l'abast de les conclusions sobre el grau d'assoliment global de resultats en alguna activitat.
- Participació de col·lectius protagonistes: dificultats d'accés a actor/es participants en alguns casos, així com grups d'actors/es poc formalitzats per fer-los partícips de tot el procés d'avaluació.
- Participació tècnica i coordinació: es constituirà un comitè d'avaluació i seguiment format per tres persones: una persona de cada entitat referent del projecte i la persona referent de l'avaluació externa contractada. Aquest comitè ha d'agilitzar l'accés a informació i una relació d'informants clau. Això no obstant, les activitats s'han dut a terme per part de tècnics/ques diverses, fet que pot dificultar l'obtenció d'informació qualitativa i abast de la proposta.
- L'entrega de l'informe definitiu per part de l'entitat o empresa avaluadora externa a 20 de març 2024 amb un pressupost de 10.500€ (IVA inclòs).

## **4. Metodologia**

### **4.1 Enfocament global**

Es planteja una avaluació que permeti aportar elements substantius per a l'anàlisi, seguir el procés d'avaluació i assumir els aprenentatges i millores.

Es crearà un comitè d'avaluació i seguiment de la contractació integrat per una persona d'Entrepobles, una de Calala i una persona referent de l'entitat o empresa externa avaluadora, amb la funció d'establir els contactes i proveir la informació i documentació necessàries.

Aquest comitè d'avaluació farà una proposta de les persones a ser entrevistades per a l'obtenció d'informació clau per a l'anàlisi de resultats, procés i disseny del projecte a l'entitat avaluadora amb una visió global i concreta.

La informació recollida serà única i exclusivament utilitzada en el marc de l'avaluació, haurà d'estar anonimitzada i quedarà expressament prohibida qualsevol reproducció i ús de material. Així mateix, el material i sistematització anonimitzada de la informació base recollida tant amb tècniques qualitatives com quantitatives -com entrevistes individuals o grupals, o dades- seran lliurats per a ús intern d'Entrepobles i Calala.

#### **4.2 Criteris, qüestions clau i indicadors d'avaluació**

L'avaluació es durà a terme seguint els criteris següents: **la pertinença i rellevància, la coherència, la participació, la transformació i eficàcia, l'eficiència, l'impacte i la sostenibilitat.**

##### Pertinença i rellevància:

- Es corresponen els objectius i el projecte en general amb les prioritats i necessitats del context en el que es desenvolupa i amb les de les defensores de drets humans i activistes, com a destinatàries finals?
- De quina manera s'ha adaptat a les noves necessitats i context polític i social, provocat per la pandèmia, l'auge de l'extrema dreta, etc.?
- Quines febleses i forteses plantegen els enfocaments i els models d'acció d'Entrepobles i Calala en la formulació del projecte?
- El projecte incorpora adequadament la perspectiva i enfocament de gènere i basat en DH?

##### Coherència:

- En quina mesura els diferents components o activitats del projecte tenen una lògica clara, fil comú i han guardat consistència entre les activitats?
- Existeix coherència i complementaritat amb altres intervencions o activitats implementades a Catalunya, Espanya o a altres països per part d'Entrepobles i Calala?
- En quina mesura ha estat prioritària la connexió entre allò local i allò global en el decurs del procés d'execució de les activitats del projecte? Quins límits han emergit i quins marges de millora s'observen en futures intervencions?
- En quin grau i/o de quina forma el projecte i les seves activitats han cercat reflectir fenòmens de desigualtat i vulneració que afecten al Sud Global?

##### Participació:

- Quins actors han participat en cada fase del projecte? En quina mesura els actors que han participat i els seus punts de vista han sigut tinguts en compte en la presa de decisions?
- Quin grau d'implicació han mostrat les organitzacions participants pel que fa a la recerca d'estratègies conjuntes i/o coordinació d'accions?
- L'estratègia d'acció del projecte ha inclòs mesures específiques orientades a l'apoderament dels diferents col·lectius i organitzacions locals? S'ha aconseguit ajudar

a aquest apoderament?

- S'ha promogut la participació i interlocució amb la societat civil del Sud global durant el projecte?

Transformació i eficàcia (focalitzat en els resultats 1 i 3 del projecte):

- S'han aconseguit els resultats previstos en el moment de finalitzar el projecte?
- S'han aconseguit altres efectes no previstos?
- S'ha assolit el nivell d'execució d'activitats prevists en la formulació? S'ha anat més enllà de l'execució de les activitats previstes?
- Han estat les metodologies utilitzades adequades per aconseguir els resultats esperats?

Eficiència:

- S'han respectat els pressupostos establerts inicialment en el document de formulació?
- S'han respectat els calendaris i temps previstos? Quines han estat les causes principals que han provocat retards i com s'ha gestionat i/o reconduït?
- Quins reajustaments en fons i forma s'han produït per fer front a imprevistos, complexitats o realitats complexes per assolir resultats?
- Ha estat eficient la transformació de recursos en resultats?

Impacte (focalitzat en els resultats 1 i 3 del projecte):

- El disseny del programa permet valorar l'impacte de les intervencions? L'objectiu general del programa comptava amb indicadors i fonts de verificació que permetin mesurar el seu assoliment?
- Quines dificultats s'han observat a l'hora d'objectivar l'impacte d'intervencions sobre causes estructurals de desigualtats i vulneració de drets humans?
- Quins han estat els impactes previstos i no previstos, positius i/o negatius en el context d'intervenció i en els col·lectius protagonistes?

Sostenibilitat i viabilitat:

- Hi hagut activitats que tenen potencial recorregut d'acció i continuïtat en el temps més enllà del període finançat?
- L'estructura organitzativa que envolta a la intervenció permet preveure possibilitats elevades de sostenibilitat de les accions dutes a terme?
- Durant el projecte, s'ha aconseguit involucrar i que col·laborin les organitzacions i institucions més adequades donada la temàtica i les capacitats? S'ha beneficiat als col·lectius més vulnerables?
- S'han previst mecanismes de transferència de coneixements i experiències adequats tant dins del període com en el futur?
- S'han tingut en compte criteris de sostenibilitat ambiental per minimitzar els impactes a l'emergència climàtica?

### **4.3 Metodologia i eines per a l'avaluació**

#### 4.3.1 Fases de l'avaluació

La proposta d'avaluació final ha de permetre objectivar els resultats del projecte, analitzar el marc lògic de l'estratègia d'acció i inclusió de les línies transversals, així com oferir eines de sistematització d'aprenentatges i generació de propostes de millora de la qualitat, presa de decisions, disseny d'intervencions i gestió d'imprevistos a incorporar en futures intervencions que augmentin l'eficàcia.

D'aquesta manera, un cop contractada l'avaluació mitjançant oferta pública a una entitat, persona o empresa externa, es plantegen 3 fases diferenciades:

1. **Planificació i operacionalització de la proposta metodològica (15 de gener-20 de febrer).** Aquesta fase inclou la constitució i reunió del comitè d'avaluació per a l'intercanvi d'informació i la definició operativa de la metodologia a ser aplicada d'acord amb els criteris i termes de referència; accés a documentació tècnico-administrativa; acordar eines per a la recollida i anàlisi de les dades; seleccionar, identificar, facilitar contactes a informants clau a entrevistar i calendaritzar per part de l'entitat avaluadora.
2. **Recol·lecció de dades, processament de la informació i elaboració d'una Avaluació Preliminar (fins 31 de març).** En aquesta fase s'inclouen les activitats de recollida d'informació, entrevistes i tècniques de treball de camp segons la metodologia acordada, així com l'anàlisi preliminar dels resultats. L'avaluador/a haurà d'informar a Entrepobles i Calala de les accions que es realitzin i de les seves necessitats, així com dels principals resultats i dificultats, amb el fi de poder modificar o afegir accions per facilitar l'assoliment dels objectius de l'avaluació. Dins d'aquesta fase es farà la devolució dels resultats preliminars al Comitè d'avaluació.
3. **Entrega de l'informe final amb resum executiu, i difusió dels resultats de l'avaluació del projecte (fins 30 d'abril).** Finalment, aquesta darrera inclou la presentació de l'informe final al comitè d'avaluació així com les conclusions i recomanacions editades i maquetades per a ser entregades a l'ens finançador del projecte.

#### 4.3.2 Mètodes i eines d'avaluació

Per al compliment de la seva tasca, l'entitat o empresa externa avaluadora farà servir la informació disponible per Entrepobles i Calala, a facilitar pel comitè d'avaluació des de la primera fase. Així mateix, es podrà recollir informació addicional mitjançant entrevistes a persones clau, individuals o grupals. Aquestes entrevistes es podran realitzar de forma telemàtica.

Degut a la naturalesa del projecte i de les activitats seleccionades, la proposta inicial és d'anàlisi qualitatiu de resultats i procés, però resta oberta a l'entitat o persona avaluadora la formulació i proposta de tècniques i mètodes sempre i quant es tinguin en compte els objectius principals

de l'avaluació i aprenentatges, i amb la concertació de les entitats responsables del projecte.

Des d'Entrepobles i Calala, es facilitarà a l'entitat o empresa avaluadora externa, de les següents eines de recollida d'informació i que podran ser adaptades o modificades en funció de la proposta concreta de l'avaluador/a:

- Documentació relacionada amb el projecte: formularis, annexos, informes de seguiment, etc.
- Registres propis i/o fonts d'informació vinculades a les activitats
- Relació d'informants claus i contactes
- Altres fonts i necessitats tècniques d'investigació social que estiguin a l'abast

En qualsevol cas, la consideració de la perspectiva de gènere i antirracista i els criteris i termes de referència expressats en l'apartat 4 seran determinants en la realització de l'estudi d'avaluació. A tal efecte, és imprescindible que l'equip avaluador tingui especial cura metodològica i tècnica pel que fa a la perspectiva de gènere i antirracista tant en el mateix decurs de l'avaluació (disseny, estratègies, metodologies, criteris de selecció de beneficiaris/es, etc.), com també pel que fa a l'anàlisi de resultats finals, procés i disseny original.

En el procés de recollida d'informació s'haurà d'assegurar una representació equitativa d'homes i dones en les persones consultades, així com mecanismes i tècniques d'investigació que amb el degut rigor no estiguin subjectes a enfocaments, reproducció de rols, relacions de poder i/o judicis de valor (implícits i/o explícits) per raó de gènere i identitat sexual, com ètnia, raça, classe o discapacitat.

#### **4.4 Organització de l'avaluació**

##### *4.4.1 Funcions i audiència per a l'avaluació*

Les funcions d'Entrepobles i Calala en l'avaluació son:

- Impulsar i liderar el disseny de l'avaluació.
- Elaborar els Termes de Referència de l'Avaluació.
- Coordinar i supervisar la qualitat del procés.
- Realitzar la oferta pública i contractació de l'avaluació externa.
- Constituir el comitè d'avaluació.
- Validar documents metodològics que s'ajustin a l'objecte, als termes de referència, als objectius i calendari de l'avaluació i fer-hi aportacions.
- Facilitar relació i contactes d'informants claus interns o externs vinculats al disseny, implementació i resultat de les diverses activitats del projecte.
- Facilitar la informació tècnica i administrativa requerida per l'avaluador/a.
- Vetllar perquè el procés d'avaluació es realitzi segons allò establert.
- Transparència dels resultats.
- Altres que s'acordin.

Les principals audiències de l'avaluació són Entrepobles, Calala i l'ACCD.

#### 4.4.2 *Perfil de l'entitat, persona o empresa avaluadora*

La persona o persones que realitzin l'avaluació externa comptaran amb una experiència contrastada en tasques d'avaluació, i en especial en les temàtiques tant interseccionals com aquelles sectorials del projecte (formació en drets humans, perspectiva de gènere, antirracisme, recerca, etc.).

Per tal de mantenir el principi d'independència de l'avaluació, les persones avaluadores externes que formin part de l'avaluació en cap cas estaran vinculades a les organitzacions que han participat en el disseny i en l'execució del projecte avaluat.

Requisits imprescindibles:

- Experiència demostrable en la realització d'avaluacions en matèria de projectes d'educació per al desenvolupament, perspectiva de gènere, antirracisme i DH.
- Formació professional en seguiment i avaluació projectes i programes.
- Coneixements bàsics sobre les temàtiques del projecte.

Es valorarà:

- Coneixements i experiència en feminisme, antirracisme i enfocament de drets humans.
- Experiència en gestió de projectes de sensibilització.
- Experiència de treball amb organitzacions de drets humans.
- Altres experiències sectorials en l'àmbit de l'anàlisi i l'avaluació de projectes.

#### 4.4.3 *Principis d'avaluació*

- Anonimat i confidencialitat: l'entitat o empresa avaluadora externa haurà de respectar els drets de les persones i mantenir l'anonimat dels actors que participin en l'avaluació i la confidencialitat de les seves opinions.
- Responsabilitat: l'entitat o empresa avaluadora externa haurà d'actuar amb plena responsabilitat i assumir les conseqüències que se'n derivin dels resultats de l'avaluació.
- Integritat: l'entitat o empresa avaluadora externa haurà de ser meticulosa durant tot el procés d'avaluació i revelar tota la informació derivada de l'estudi d'avaluació.
- Respecte: les persones avaluadores hauran de comprendre i respectar el context local i la realitat sociocultural i institucional de la zona d'estudi, en cas que s'hagin de realitzar anàlisis concretes de contextos d'altres països i regions.
- Imparcialitat: les persones avaluadores hauran de ser objectives i rigoroses durant el desenvolupament de l'avaluació, evitar prejudicis i comprovar la certesa dels supòsits preestablerts.
- Independència: l'equip avaluador haurà de garantir la seva independència respecte a



la intervenció avaluada, no estant vinculats amb la seva gestió o amb qualsevol element que la compongui.

- Incidències: en el cas que apareguin problemes durant la realització del treball de camp o en qualsevol altra fase de l'avaluació, aquests hauran de ser comunicats immediatament a Entrepobles i a Calala. De no ser així, l'existència de tals problemes no podrà ser utilitzada per justificar la no obtenció dels resultats establerts per Entrepobles i Calala en els Termes de Referència.
- Convalidació de la informació: correspon a l'entitat o empresa avaluadora externa garantir la veracitat de la informació recopilada per a l'elaboració dels informes, i en última instància, serà responsable de la informació presentada en l'Informe d'Avaluació. Això no obstant, el comitè d'avaluació format per les tres parts, haurà de poder disposar dels continguts finals amb antelació per valorar la informació, contrast i objectivació en relació als termes de referència, així com espai annex dins l'informe final per fer-hi constar consensos i dissensos a recollir per l'entitat avaluadora si s'escau.

## 5. Productes esperats

Aquesta avaluació ha de comptar amb els següents productes:

- a) **Proposta metodològica:** el document haurà d'incloure els aspectes metodològics claus de l'avaluació així com la definició de les eines, tècniques que s'empraran i necessitats per a la recollida i anàlisi de les dades disponibles. La proposta metodològica també contindrà una versió final de les preguntes clau plantejades en relació als termes de referència i els criteris escollits amb perspectiva de gènere, antirracista i DDHH pel que fa a les fonts com del tractament de dades, així com l'objecte, abast i limitacions de la proposta d'avaluació.
- b) **Avaluació preliminar:** document preliminar de l'avaluació que serà objecte de debat, intercanvi i comentaris amb les persones de referència que també formin part. Aquesta avaluació preliminar haurà de contenir un esborrany de continguts amb una estructura i indexació similar a l'informe d'avaluació final, però incorporant-hi avenços, problemes i necessitats a resoldre abans de l'entrega final.
- c) **Informe d'Avaluació final amb resum executiu:** document definitiu que ha de respondre a les qüestions plantejades per l'avaluació presents en aquest document. Aquest informe contindrà una avaluació de resultats, procés i disseny, així com conclusions, reptes, recomanacions i sistematització d'aprenentatges dels actors enfocat a la utilitat i millora en properes intervencions atès context, fins i mitjans. L'informe no superarà les 30 pàgines, sense comptar annexos.

Pel que fa a l'Informe d'Avaluació final, aquest haurà de contenir com a mínim:

- Resum executiu (no més de 2 pàgines).
- Introducció (objectius de l'avaluació, descripció del projecte, metodologia i tècniques; condicionants i limitacions).
- Actuacions avaluades i context (Context; plantejament inicial; evolució).
- Anàlisi i avaluació del projecte: disseny, procés i resultats.
- Conclusions, recomanacions i eines de sistematització d'aprenentatges per a la millora

i aprofitament en futures intervencions.

- Annexos (termes de referència; resum de les activitats realitzades; inventari de les fonts consultades; sistematització de la informació recollida...).

A la portada de tots els productes caldrà que l'entitat o empresa avaluadora externa inclogui la frase "Els continguts, conclusions i opinions descrites per l'entitat o empresa externa responsable de l'informe no corresponen necessàriament a les d'Entrepobles, l'ODESC i l'ACCD" i els logos d'Entrepobles, Calala i l'ACCD.

## 6. Pla de comunicació dels resultats

Els resultats de l'avaluació es compartiran amb totes les persones d'Entrepobles i Calala que hagin participat en la realització del projecte i amb tots els col·lectius protagonistes d'aquest.

Tots els productes esperats es faran arribar als responsables de l'ACCD.

## 7. Calendari d'avaluació

El calendari d'avaluació es resumeix de forma esquemàtica en la següent taula:

| <b>CRONOGRAMA ORIENTATIU DE L'AVALUACIÓ (segons entregues)</b>                          | <b>10 de gener - 20 de febrer</b> | <b>Fins 31 de març</b> | <b>Fins 30 d'abril</b> |
|---|-----------------------------------|------------------------|------------------------|
| Entrega de la proposta metodològica i concreció operativa                               | X                                 |                        |                        |
| Constitució el comitè d'avaluació   | X                                 |                        |                        |
| Accés, compilació i revisió de la documentació disponible                               | X                                 |                        |                        |
| Entrevistes amb les responsables del projecte   | (X)                               | X                      |                        |
| Entrevistes amb diferents actors clau   | (X)                               | X                      |                        |
| Sistematització de la informació recollida, anàlisi i redacció del document d'avaluació | (X)                               | X                      |                        |
| Enviament de l'avaluació preliminar   |                                   | X                      |                        |
| Sessions de debat i aportacions del comitè d'avaluació                                  |                                   |                        | X                      |
| Realització i entrega de l'informe final i resum executiu                               |                                   |                        | X                      |
| Entrega i difusió dels resultats  |                                   |                        | X                      |

Inici: 10 de gener 2024

Data màxima d'entrega de l'informe final: 30 d'abril de 2024

El procés de selecció és el següent:

- Anunci de l'oferta: finals de novembre 2023
- Duració de la convocatòria oberta i rebuda de les propostes: 2 setmanes des de la seva publicació
- Procés de selecció i entrevistes: desembre 2023
- Signatura del contracte: desembre 2023-gener 2024 (al desembre es podrien fer les primeres reunions i la creació del comitè d'avaluació).

## **8. Pressupost, cost i retribució**

El pressupost total per a l'entitat o empresa externa avaluadora és de 10.500€ (amb IVA inclòs). Aquest import ha de complir totes les despeses necessàries per a realitzar l'avaluació: honoraris, desplaçaments, assegurances, dietes, comunicació i materials.

La retribució del servei es realitzarà de la manera següent (excepte requeriment previ acord amb altres condicions de l'avaluadora):

- 4.500€ un cop signat el contracte
- 6.000€ un cop finalitzat el procés i lliurats tots els productes a satisfacció.

## **9. Procediment de presentació de les propostes tècniques i econòmiques de l'entitat o persona avaluadora:**

Les propostes tècniques cal que incloguin:

- Proposta metodològica i pla de treball que assumeixi els termes de referència aquí expressats (màxim 10 pàgines).
- Pressupost desglossat
- Cronograma operatiu on es diferenciaran cadascuna de les fases i tasques.
- El/s currículum/s de la persona, persones i/o l'entitat o empresa avaluadora (màxim 3 pàgines).

Les propostes es podran lliurar fins **el 15 de desembre de 2023**.

Totes les ofertes seran avaluades en funció dels següents criteris:

- Trajectòria i experiència de la persona o equip: 50%
- Quantitat i valor tècnic de l'oferta: 50%

Un cop seleccionada l'entitat i/o persones que realitzaran els serveis externs per a l'avaluació, es signarà un contracte entre la part contractada i la part contractant (Entrepobles i Calala).

Els i les sol·licitants presentaran les propostes acompanyades amb la documentació a dalt esmentada. Hauran de fer-la arribar al correu electrònic: **educació@entrepobles.org** amb "REF. Proposta Avaluació Projecte Defensem la sostenibilitat de la vida!" (i entre parèntesis cal indicar el nom de la persona, entitat o empresa avaluadora).

Qualsevol oferta presentada fora de termini quedarà fora del procés de selecció automàticament. Un cop tancat el termini, s'estudiaran totes les propostes presentades i es contactarà amb l'entitat avaluadora seleccionada.

## ANNEX II

### Inventari de fonts consultades

S'ha revisat la següent informació per a realitzar el procés d'avaluació:

- Bases i convocatòria de l'ACCD.
- Projecte, matriu i pressupost presentat.
- Pressupost, matriu i carta de reformulació.
- Matriu final de justificació a l'ACCD.
- Totes les fonts de verificació i documents de suport per a cada activitat i subactivitats.